

ՊԱՏԱՐԱԳԱՄԱՏՈՅՑ ԸՍՏ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Ա. ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

1. ԿԱՆՈՆ ԶԳԵՍՏԱԻՈՐԸՆՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻՉ ՔԱՀԱՆԱՅԻ

Յորժամ կամիցի քահանայն պատարագ մատուցանել, պարտի այսպէս խորհրդաբար զգեստաւորիլ: Մտցէ քահանայն յաւանդատունն հանդերձ սարկաւագօք եւ դպրօք, եւ նախ զգեցեալ սարկաւագացն եւ այլ պաշտօնէից, ասասցեն Սաղմոս ՃԼԱ տուն առ տուն:

Սաղմոս Հանդերձի

Քհ -Ալէլուիա, ալէլուիա: Քահանայք Քո զգեցցին զարդարութիւն, եւ սուրբք Քո ցնծալով ցնծասցեն:

Սրկ -Յիշեա՛ Տէր զԴաւիթ եւ զամենայն հեգութիւն նորա:

Քհ -Որպէս երդուաւ Տեառն, եւ ուխտս եղ Սատուծոյ Յակոբայ:

Սրկ -Թէ ո՛չ մտից ի յարկս տան իմոյ, եւ թէ ելից յանկողինս մահճաց իմոց:

Քհ -Թէ տաց քուն աչաց իմոց, կամ նինչ արտեւանաց իմոց, կամ հանգիստ իրանաց իմոց, մինչեւ գտից գտեղի յարկի Տեառն Սատուծոյ Յակոբայ:

Սրկ -Ահա՛ լուաք զմանէ յԵփրաթայ, եւ գտաք զՆա ի դաշտս մայրեաց:

Քհ -Մտցուք ի յարկս Նորա, երկիրպագցուք ի տեղուջ ուր կացեալ են ոտք Նորա:

Սրկ -Արի՛, Տէր, ի հանգիստ Քո, Դու եւ տապանակ կտակի սրբութեան Քոյ:

Քհ -Երիցունք Քո զգեցցին զարդարութիւն եւ սուրբք Քո ցնծալով ցնծասցեն:

Սրկ -Վասն Դաւթի սիրելոյ Քոյ, մի դարձուցաներ զերեսս Քո յօծելոյ Քոնմէ:

Քհ -Երդուաւ Տէր Դաւթի ճշմարտութեամբ եւ ո՛չ ստեաց նմա, ի պտղոյ որովայնի նորա նստուցանել յաթոռ նորա:

Սրկ -Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս Իմ, եւ զվկայութիւնս Իմ զոր ուսուցից նոցա:

Քհ -Որդիք նոցա նստցին յաւիտեանս յաւիտենից յաթոռ քո:

Սրկ -Հաճեցաւ Տէր ընդ Սիոն, եւ ընտրեաց բնակել ի նմա, ասէ. Այս է հանգիստ Իմ յաւիտեանս յաւիտենից, ի սմա բնակեցայց զի հաճեցայ ընդ սա:

Քհ -Զայրիս սորա օրհնելով օրհնեցից, եւ զաղբատս սորա լցուցից հացի:

Սրկ -Երիցանց սորա զգեցուցից զփրկութիւն, եւ սուրբք սորա ցնծալով ցնծասցեն:

Քհ -Անդ ծագեցից զեղջիւր ի Դաւիթ, պատրաստ արարից զճրագ օծելոյ Իմոյ:

Սրկ -Թշնամեաց նորա զգեցուցից զամօթ, եւ ի վերայ նորա ծաղկեցի սրբութիւն Իմ:

Քհ -Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգոյն Սրբոյ.

Սրկ -Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սարկաւագն քարոզեսցէ:

Սրկ -Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք: Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառնէ, զի զողորմութեան զշնորհս Իւր արասցէ ի վերայ մեր. ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Աղօթք առանձնական պատարագիչ քահանային, յառաջ քան զգեստաւորելն

Եւ քահանայն ասասցէ երկուասան «Տէր ողորմեայս» եւ զաղօթս զայս:

Քհ - (ի ծածուկ) Որ զգեցեալ եւ զոյս որպէս հանդերձ, Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս:

Անճառելի խոնարհութեամբ յերկրի երեւեցար եւ ընդ մարդկան շրջեցար:

Որ եղեր Քահանայապետ յաւիտենից ըստ կարգին Մելքիսեդեկի եւ զարդարեցեր

զեկեղեցի Քո սուրբ: Տէր ամենակալ, որ պարգեւեցեր մեզ զնոյն զերկնային հանդերձ զգնուլ, արժանի արա՛ եւ զիս ի ժամուս յայսմիկ զանպիտան ծառայս Քո, որ

համարձակիմ եւ մերձենամ ի նոյն հոգեւոր պաշտօն փառաց Քոց: Որպէս զի զամենայն ամբարշտութիւնս մերկացայց, որ է հանդերձ պղծութեան, եւ զարդարեցայց լուսով Քով: Ընկեա՛ յինէն զչարիս իմ, եւ թօթափեա՛ զյանցանս իմ. որպէս զի արժանի եղեց հանդերձեալ լուսոյդ առ ի Քէն:

Շնորհեա՛ ինձ քահանայական փառօք մտանել ի պաշտօն սրբութեանց Քոց ընդ այնպիկ որք անմեղութեամբ պահեցին զպատուիրանս Քո. զի եւ ես պատրաստ գտայց երկնաւոր առագաստիդ ընդ իմաստուն կուսանսն փառաւորել զՔեզ, Քրիստո՛ս, որ բարձեր զմեղս ամենեցուն:

Զի Դու ես սրբութիւն անձանց մերոց եւ Քեզ՝ բարերարիդ Աստուծոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Աղօթք ի վերայ հանդերձից

Եւ մատուցեալ կիսասարկաւագացն զգեցուցեն զհանդերձսն ասելով վասն իւրաքանչիւրոցն.

Մրկ –Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք. ընկա՛լ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Քահանայն խաչակնքելով ի վերայ իւրաքանչիւրոցն ասասցէ:

Քի –Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Նախ ղիցէ քահանայն զխոյրն ի գլուխ իւր ասելով:

ՄԱՂԱԻԱՐՏԻՆ

Դի՛ր, Տէր, սաղաւարտ փրկութեանն ի գլուխ իմ՝ զնշան խաչի Քո, պատերազմել ընդ զօրութիւնս թշնամոյն, շնորհօք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՇԱՊԿԻՆ

Զգեցո՛ ինձ Տէր հանդերձ փրկութեան եւ պատմուճան ուրախութեան, եւ շուրջ պատեա՛ զգգեստովս փրկութեան, շնորհօք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՓՈՐՈՒԲԱՐԻՆ

Զգեցո՛, Տէր, պարանոցի իմոյ զարդարութիւն, եւ սրբեա՛ զսիրտ իմ յամենայն աղտեղութենէ մեղաց, շնորհօք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԳՕՏԻՈՅՆ

Շուրջ պատեցէ՛ կամար հաւատոյ զմէջս սրտի իմոյ եւ մտացս եւ շիջուցէ ի սոցանէ զխորհուրդս աղտեղիս, եւ զօրութիւն շնորհաց Քոց յամենայն ժամ բնակեցէ՛ ի սոսա, շնորհօք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԲԱԶՊԱՆԻՆ ՅԱԶ ԶԵՌԻՆ

Տո՛ւր Տէր զօրութիւն աջոյ ձեռին իմոյ, եւ լուա՛ զամենայն աղտեղութիւնս իմ, որպէս զի կարող լինիցիմ սպասաւորել Քեզ անախտութեամբ հոգւոյ եւ մարմնոյ, շնորհօք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԲԱԶՊԱՆԻՆ ՅԱՀԵԱԿ ԶԵՌԻՆ

Տո՛ւր Տէր զօրութիւն ձախոյ ձեռին իմոյ, եւ լուա՛ զամենայն աղտեղութիւնս իմ, որպէս զի կարող լինիցիմ սպասաւորել Քեզ անախտութեամբ հոգւոյ եւ մարմնոյ, շնորհօք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՎԱԿԱՍԻՆ

Ձգեցո՛ւ, Տէ՛ր, պարանոցի իմոյ զարդարութիւն, եւ սրբեա՛ զսիրտ իմ յամենայն աղտեղութենէ մեղաց, շնորհօք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՆԱՓՈՐՏԻՆ՝ որ է Շուրջառ

Տէր ողորմութեամբ Քով զգեցո՛ւ ինձ զգեստ պայծառ եւ պարսպեա՛ ընդ դէմ ներգործութեան չարին, զի արժանի եղեց փառաւորել զՔո փառաւորեալ անունդ, շնորհօք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԹԱՇԿԻՆԱԿԻՆ

Սրբեա՛ Տէր զձեռս իմ յամենայն աղտեղութենէ մեղաց: Շնորհօք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Պատարագիչն յետ զգեստաւորելոյ սրբազան զգեստութն ասասցէ.

Քի –Յնծասցէ՛ անձն իմ ի Տէր, զի զգեցոյց ինձ հանդերձ փրկութեան եւ պատմուճան ուրախութեան. իբրեւ փեսայի եղ ինձ պսակ, եւ որպէս զհարսն զարդու զարդարեաց զիս, շնորհօք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Շարական հանդերձի

Այն պահու՛ յորժամ պատարագիչն առանձնանայ յաւանդատանն, հանդերձ սարկուագօք, վասն զգեստաւորելոյ, դպրաց դասն յօտնկայս, ի փոքր ատենի եկեղեցւոյն սկսանիցին զշարականն զգեստաւորելոյ «զԽորհուրդ Խորին» ի ձայն:

Խորհուրդ խորին, անհաս անսկիզբն, որ զարդարեցեր զվերին պետութիւնդ, ի յառագաստ անմատոյց լուսոյն, զերապանձ փառօք՝ զդասս հրեղինաց:

Անճառահրաշ զօրութեամբ, ստեղծեր զԱդամ պատկեր տիրական. եւ նազելի փառօք զգեստաւորեցեր ի դրախտն Ադենի տեղի բերկրանաց:

Չարչարանօք Քո Սուրբ Միածնիդ, նորոգեցան արարածք ամենայն, եւ վերստին մարդն անմահացաւ զարդարեալ ի զգեստ անկողոպտելի:

Անձրեւածին բաժակ հրահոսան, որ հեղար յառաքեալսն ի սուրբ վերնատունն. հեղ եւ ի մեզ Հոգիդ Սուրբ Աստուած, ընդ պատմուճանին զՔո զիմաստութիւնդ:

Տան Քում վայելէ սրբութիւն, որ զգեցար զվայելչութիւն, սրբութիւն փառաց ընդ մէջ Քո ածեալ, պատեա՛ զմէջս մեր ճշմարտութեամբ:

Որ զարարչագործ բազուկս Քո տարածեցեր ընդդէմ աստեղաց. հաստատեա՛ զբազուկս մեր կարողութեամբ, համբարձմամբ ձեռաց առ Քեզ միջնորդիլ:

Ի հիւսմամբ թագ ի գլուխ, պատեցես զմիտս եւ զգգայարանս, խաչանիշ ուրարմամբ ըստ Ահարոնի. ծաղկեալ յոսկեթել ի զարդ խորանիս:

Ըամից բոլորից տիրապէս աստուածպետական, նափորտապատ սիրով զմեզ զգեստաւորեցեր, Քում սուրբ խորհրդոյդ լինել սպասաւոր:

Թագաւոր երկնաւոր զեկեղեցի Քո անշարժ պահեա՛, եւ զերկրպագուս անուանդ Քում պահեա՛ ի խաղաղութեան:

2. ԼՈՒԱՅՈՒՄՆ

Մաղմոս լուսման

Քահանայն հանդերձ սարկուագօք եկեսցէ առաջի բեմին եւ մինչ դպիրք շարունակեն երգել զշարականն զգեստաւորելոյ, պատարագիչն լուսացէ զձեռս ասելով ի ծածուկ սաղմոս ԻԵ: Եթէ եպիսկոպոս իցէ պատարագիչն, ասասցէ ի ձայն:

Քի –Ալէլուիա, ալէլուիա. Լուսցից սրբութեամբ զձեռս իմ եւ շուրջ եղեց զսեղանով Քով, Տէ՛ր:

Սրկ -Դատ արա՛ ինձ, Տէր, զի ես յամբօութեան իմում գնացի, ի Տէր յուսացայ զի մի՛ եղեց հիւանդ:

Քհ -Փորձեա՛ զիս, Տէ՛ր, եւ քննեա՛ զիս, փորձեա՛ զերիկամունս իմ եւ զսիրտ իմ:

Սրկ -Ողորմութիւն Քո, Տէր, առաջի աչաց իմոց, եւ հաճոյ եղեց ճշմարտութեան Քում:

Քհ -Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց, եւ ընդ անօրէնս ես ոչ մտից:

Սրկ -Ատեցի եւ զժողովս չարաց, եւ ընդ ամբարիշտս ես ոչ նստայց:

Քհ -Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, եւ շուրջ եղեց զսեղանով Քով, Տէ՛ր:

Սրկ -Լսել ինձ զձայն օրհնութեան Քոյ, եւ պատմել զամենայն սքանչելիս Քո:

Քհ -Տէ՛ր, սիրեցի զվայելչութիւն տան Քո, եւ զտեղի յարկի փառաց Քոց:

Սրկ -Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ, եւ մի՛ ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ:

Քհ -Որոց ձեռք իրեանց յանօրէնութեան են, եւ աջ նոցա յի է կաշառօք:

Սրկ -Ես յամբօութեան իմում գնացի, փրկեա՛ զիս, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛ ինձ:

Քհ -Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան:

Սրկ -Յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զՔեզ:

Քհ -Փառք չօր եւ Որդոյ եւ Հոգոյն Սրբոյ.

Սրկ -Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քհ -Եվ վասն սրբուհոյ Աստուածածնի բարեխօսութեան, Տէ՛ր, ընկա՛լ զաղաչանս մեր եւ կեցո՛ զմեզ:

Սրկ -Սուրբ զԱստուածածինն եւ զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի եւ գրացեալ կեցուցէ զարարածս Իր: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Աղօթք Բարեխօսութեան

Քհ -Ընկա՛լ, Տէ՛ր, զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածինն՝ անարատ ծնողի Միածնի Որդոյ Քոյ, եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց Քոց. եւ որոց այսօր է յիշատակ (կամ աուրս շնորհիւ). լուր մեզ, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛, ներեա՛, քաւեա՛ եւ թող զմեզս մեր: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զՔեզ ընդ Որդոյ եւ ընդ Սրբոյ Հոգոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խոստովանութիւն

Եւ դարձեալ առ ժողովուրդն ասացէ:

Մեղայ Աստուծոյ: Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ եւ սրբուհոյ Աստուածածինն, եւ առաջի ամենայն սրբոց, եւ առաջի ձեր, հա՛րք եւ եղբա՛րք, զամենայն մեղս, զորս գործեալ եմ. քանզի մեղայ խորհրդով, բանիւ եւ գործով, եւ ամենայն մեղօք, զոր գործեն մարդիկք. մեղա՛յ, մեղա՛յ: Աղաչեմ զձեզ, խնդրեցէ՛ք վասն իմ յԱստուծոյ զթողութիւն:

Աղօթք վասն թողութեան

Ժամօրհնողն կամ աւագագոյնն ի քահանայից ասացէ:

Ժամօրհնող -Ողորմեսցի՛ քեզ Աստուած հօրն եւ թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց՝ անցելոյն եւ այժմուս եւ յառաջիկայէն փրկեսցէ՛ եւ հաստատեսցէ՛ յամենայն գործս բարիս, - հանգուցէ զքեզ ի հանդերձեալ կեանս. ամէն:

Պատասխանեսցէ՛ եւ ինքն:

Քհ -Ազատեսցէ՛ եւ զձեզ մարդասէրն Աստուած եւ թողցէ զամենայն յանցանս ձեր. տացէ ժամանակ ապաշխարելոյ եւ գործելոյ զբարիս. ուղղեսցէ՛ եւ զառաջիկայ կեանս ձեր շնորհօք Սուրբ Հոգոյն, հօրն եւ ողորմածն, եւ Նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Դպիրք -Յիշեսցի՛ր եւ զմեզ առաջի անմահ Գառիին Աստուծոյ:

Քհ -Յիշեալ լիցի՛ք առաջի անմահ Գառիին Աստուծոյ:

3. ՆԱԽԱՄՈՒՏ

Առաջին Սաղմոս Մտից

Փոխասցուք տուն առ տուն աղմոս ՂԹ

Դպ 1 –Աղաղակեցէ՛ք առ Տէր, ամենայն երկիր, ծառայեցէ՛ք Տեառն ուրախութեամբ:

Դպ 2 –Մտէ՛ք առաջի Նորա ցնծութեամբ, ծաներուք, զի Նա է Տէր Աստուած մեր:

Դպ 1 –Նա արար զմեզ եւ ոչ մեք էաք. մեք ժողովուրդք եւ խաշն արօտի Նորա:

Դպ 2 –Մտէ՛ք ընդ դրունս Նորա խոստովանութեամբ եւ օրհնութեամբ ի յարկս Նորա:

Դպ 1 –Խոստովան եղերո՛ւք Տեառն, եւ օրհնեցէ՛ք զանուն Նորա:

Դպ 2 –Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն Նորա, յազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն Նորա:

Դպ 1 –Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Դպ 2 –Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մրկ –Մուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան Իւրոյ. ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Աղոթք ի մէջ տաճարիս

Քի –Ի մէջ տաճարիս եւ առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ տեղոյս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք, զսուրբ, զհրաշալի եւ զյաղթող զտէրութիւնդ Քո փառաւորեմք, եւ Քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Երկրորդ Սաղմոս Մտից

Քահանայն սաղմոսելով (Սաղմոս ԽԲ) ընդ նախասարկաւագին, ընդ հիւսիսային աստիճանսն ելցէ ի բեմն առաջի սեղանոյն:

Քի –Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ, առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Մրկ –Դատ արա՛ ինձ, Աստուած եւ իրաւ արա ինձ ի դատաստանի իմում:

Քի –Յազգէ, որ ոչ է սուրբ, ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա՛ զիս:

Մրկ –Դու, Աստուած, հզօրիչ իմ ես, ընդէ՛ր մոռացար զիս, ընդէ՛ր տրտում գնամ եւ ի նեղել թշնամոյ իմոյ:

Քի –Առաքեա՛, Տէր, զլոյս Քո եւ զճշմարտութիւն Քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ, եւ հանցեն զիս ի լեառն սուրբ եւ ի յարկս Քո:

Մրկ –Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ, առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Քի –Խոստովան եղէք Քեզ օրհնութեամբ, Աստուած Աստուած իմ:

Մրկ –Արդ ընդէ՛ր տրտում ես, անձն իմ, կամ ընդէ՛ր խռովես զիս, յուսա՛ առ

Աստուած, խոստովանեա՛ Նմա, փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Քի –Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Քարոզ Ի Յարկի Սրբութեան

Մրկ –Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. Օրհնեսցո՛ւք զամենակալն Աստուած, զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ արժանի արար զմեզ կալ ի տեղոջ փառաբանութեան եւ երգել զերգս հոգեւորս. ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Աղոթք Ի Յարկի Սրբութեան

Քի –Ի յարկի Քում սրբութեան եւ ի տեղոջ փառաբանութեան, հրեշտակաց բնակարանիս եւ մարդկան քաւարանիս, առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ սեղանոյս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ զհրաշալի եւ զյաղթող զՏէրութիւնդ Քո օրհնեմք եւ փառաւորեմք. եւ Քեզ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Յայսմ պահու՝ եթե եպիսկոպոս լինիցի խորհրդածուն, ածցե ի վերայ լանջացն զպատուական Եմփորոնն, եւ մատուցեալ առ Ընծայարան Սեղանոյն, եւ ի ծունկս անկեալ առաջի սեղանոյն, յորդահոս արտասուօք լուռ եւ անմունչ ասասցե ի ծածուկ զաղօթս Նարեկացոյն, ձօնեալ առ Սուրբ Հոգին, տնօրինիչ գործոյն: Իսկ եթե քահանայ լինիցի խորհրդածուն, ձգի զվարագոյրն. եւ մինչ դպիրք երգեն զմեղեղի ատուր պատշաճի, պատարագիչն ի ներքս վարագոյրին, ի ծածուկ, յորդահոս արտասուօք լռելեան ասասցե զաղօթս Նարեկացոյն, ձօնեալ առ Սուրբ Հոգին, տնօրինիչ Խորհրդոյն:

ԱՂՕԹՔ ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ՆԱՐԵԿԱՅԻՈՅՆ

ԲԱՆ ԼԳ հատուած Զ, Է, Ը

Ամենակալ բարերար մարդասէր Աստուած բոլորից, յօրինող երեւութից եւ աներեւութից, փրկող եւ հաստատող, խնամող եւ խաղաղարար, Հօր հօգօր Հոգի՛, հայցեմք բազկատարած մաղթանաց գոչմամբ հեծութեան՝ յանդիման եղեալ Քեզ Ահաւորիդ:

Մատչմբ մեծաւ դողութեամբ, աստիկ երկիւղիւ մատուցանել նախ զբանականս զայս պատարագ՝ Քում անգննին զօրութեանդ, իբր Աթոռակցի, Փառակցի եւ Արարչակցի հայրենի անկապուտ պատուոյդ, եւ քննողի ծածկութեան խորոց խորհրդոց ամենակատար կամաց Հօրդ Էմմանուէլի՛ զՔեզ Առաքչի, Փրկչի եւ Կենդանատուի եւ Արարչի ամենայնի: Ի ձեռն Քո ծանուցաւ մեզ երբեակ անձնատրոթիւն միասնական Աստուածութեանդ, Յորոց մի եւ Դու ճանաչիս անհաս: Քեւ եւ ի ձեռն Քո առաջինքն նահապետական տոհմին շառաւիղք՝ տեսանողք անուանակոչեալք, զանցեալսն եւ զգալոցսն, զեղեալսն եւ զոչ գոյացեալսն անստուերաբար բարբառով բանի վերապատմեցին:

Հոգի Աստուծոյ քարոզեալ զՔեզ Մովսիսի, որ ի գնալն Քո ի վերայ ջրոցն, անպարագիր զօրութիւն, ահեղ շրջարկութեամբ տածողականաւ, թեւապարփակ պաշտպանողօրէն գթասիրեալ ի ծնունդս նորոգս՝ զաւագանին խորհուրդ ծանուցեր: Յոր կերպարան օրինակութեան նախ քան զկառուցանել զլոյծոյ մածուած վերջնում վարագուրիդ յօրինեցեր կարող տիրապէս զբովանդակ բնութիւնս ամենից բնաւից բոլորից գոյից ամենայն էից յանէից: Քեւ ստեղծանին ի նորոգութիւն յարութեան ամենայն եղեալքս առ ի Քէն յայնմ ժամանակի, որ է օր վերջին այսմ կենցաղի, եւ օր առաջին երկրին կենդանեաց: Քեզ հնազանդեցաւ միութեամբ կամացն որպէս Հօրն Իրում ազգակիցն Քո՛ Էակիցն Հօր՝ անդրանիկն Որդի մերովս կերպիւ. զՔեզ աւետարանեաց ճշմարիտ Աստուած հաւասար եւ համագոյ Հօր Իւր հօգօրի, եւ զառ ի Քեզ հայիտութիւնն անքաւելի քարոզեաց, եւ իբր զաստուածամարտիցն զՔո հետեւելոցն չարաբանական բերանս կարկեաց եւ զԻւրն շնորհեաց Արդարն եւ Անարատն՝ Գտիչն ամենայնի, որ վասն մեղաց մերոց մատնեցաւ, եւ յարեաւ վասն զմեզ արդարացուցանելոյ: Նմա փառք ի ձեռն Քո, եւ Քեզ բարեբանութիւն ընդ Հօր ամենակալի, յափտեանս յափտենից. ամէն:

Դարձեալ կրկնեցից ի նոյն կարգ բանի, մինչեւ վստահութիւն վերահայեցողութեան լուսոյ՝ հրաշապէս յայտնեցի, ազդեալ աւետարանել վերստին զկրկին զխաղաղութիւն: Աղաչեմք եւ աղերսեմք արտասուալից հառաչմամբ յամենայն անձնէ զփառաւորեալ արարչութիւնդ՝ անեղծ եւ անստեղծ անժամանակ Հոգւոյդ գթածի, որ բարեխօսդ եւ վասն մեր յանմունչ հեծութիւնս՝ առ ողորմածդ Հայր, որ զսուրբսն պահես, եւ զմեղուցեալսն մաքրես եւ տաճարս կազմես կենդանի եւ կեցուցիչ կամաց բարձեալդ Հօր: Արդ, ազատեա՛ զմեզ յամենայն անմաքուր գործոց, որ ո՛չ է հաճոյ Քումդ բնակութեան. եւ մի՛ շիջցին առ ի մենջ լուսոյդ շնորհաց փայլմունք ի տեսականացս աչաց իմաստից. վասն զի զՔեզ ուսաք միանալ ի մեզ ի ձեռն աղօթից եւ ընտիր վարուց ինկելոց:

Եւ քանզի մինդ յԵրրորդութենէդ պատարագի, եւ միւսդ ընդունի՝ հաճեալ ընդ մեզ հաշտարար արեամբ Անդրանկի Իւրոյ. իսկ Դու ընկալցիս զմեր պաղատանս, եւ յարդարեացես զմեզ օթեանս պատուականս ամենայն պատրաստութեամբ ի վայելումն ճաշակման երկնաւոր Գառինդ, առանց պատժոց դատապարտութեան՝ ընդունել զայս անմահացուցիչ մանանայս կենաց նորոյ փրկութեան:

Եւ հալեցի ի հրոյս յասմանէ գայթակղութիւնս մեր, որպէս մարգարէին կենդանախարոյկ կայծակամբն՝ ի ձեռն ունելեացն մատուցման, զի յամենայնի Քոյդ քարոզեցի գթութիւն, որպէս Որդւովդ Աստուծոյ՝ Հօր քաղցրութիւն, որ զանառակ որդին մերձեցոյց ի հայրենի ժառանգութիւնն, եւ զպոռնիկսն յառաջեցոյց յերկնային արքայութիւնն՝ արդարոցն երանութեան:

Այո՛, այո՛, եւ ես մի եմ ի նոցանէ. եւ զիս ընկալ՝ ընդ նոսին իբր մարդասիրութեան կարօտեալ մեծի, շնորհօք Քո ապրեալ, զարեամբ Քրիստոսի ստացեալս: Ձի յայսմ ամենայնի յամենայնի ծանիցի Քո Աստուածութիւնդ՝ ընդ Հօր փառաւորեալ համապատուաբար ի մի կամս՝ եւ ի մի իշխանութիւն գովութեան:

Եթէ պատարագիչն եպիսկոպոս լինիցի, յաւարտ աղօթիս, սարկաւագն ձայնեցէ:
Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:

Եպիսկոպոսն –(ի ձայն) Ձի Քո՛ւ է գթութիւն եւ կարողութիւն եւ մարդասիրութիւն, զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եթէ պատարագիչն եպիսկոպոս լինիցի, դպիրք եղանակեն «զԸնտրեալն» մինչ եպիսկոպոսն ասէ զաղօթս առ Սուրբ Հոգին ի ծածուկ, եւ ապա ձգեն զվարագոյրն եւ դպիրքն եղանակեցեն զմեղեղին ըստ պատշաճ աւուրն, մինչ պատարագիչն արկանէ սպաս խորհրդոյն:

Իսկ եթէ խորհրդածուն քահանայ լինիցի, ձգեցեն զվարագոյրն եւ դպիրքն եղանակեցեն զմեղեղին ըստ պատշաճ աւուրն, մինչ պատարագիչն արկանէ սպաս խորհրդոյն:

Երգ նախ քան զՄեղեղին

Դպ –Ընտրեալդ յԱստուծոյ, ո՛վ երջանիկ սուրբ քահանայ: Նմանեալ Ահարոնի եւ Մովսէսի մարգարէին, այնմ, որ զգեստուցն էր յօրինող, զոր Ահարոն միշտ զգենոյր: Յօրինէր զպատմուճանն, զոր ի չորից կազմեալ նիւթոց. ի կարմրոյ, ի կապուտոյ, ի բեհեզոյ, ի ծիրանոյ: Թել զթելն յօրինէր, կարգն առաջին էր կարկեհան: Եւ օծումն գրապանին շուրջանակի բոլորաշէն: Եւ յընթացս զարշապարին հնչէր երկիր, ցնձայր խորանն: Արդ ի նոյն նմանութեան Քրիստոս զմեր Տէրս յօրինէ: Յորժամ մտցես ի սուրբ խորանն, անդ յիշեցես զմեր ննջեցեալսն: Յորժամ առնես զպատարագն, յիշեա՛ եւ զիս զբազմամեղսն, զի եւ մեզ ողորմեցի ի միւս անգամ Իւր գալստեանն: Հօրն փառք, Որդոյն պատիւ եւ Սուրբ Հոգոյն այժմ յաւիտեան, յաւիտեանս յաւիտենից Քրիստոս օրհնեալ ի համայնից:

4. ԱՌԱՋԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՆՇԽԱՐԻ

Պատարագիչն յարուցեալ զայ առ ընծայարան սեղանոյն եւ նախասարկաւագն մատուցէ զնշխարն ասելով:

Սրկ –(ի ցած) Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք: Ընկալ՛, կեցո՛ւ եւ ողորմեա: Չոր առեալ քահանայն ի ձեռս, խաչակնքեցէ ի վերա նշխարին եւ ասացէ:

Քհ –(ի ցած) Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդոյն եւ Հոգոյն Սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Բանք Առաջադրութեան

Եւ նշխարն դիցէ ի մաղգմայն ասելով:

Քհ - (ի ցած) Յիշատակ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: Որ բազմեալ հանգչի յանարուեստ աթոռ. զմահ իսպի յանձն էառ վասն ազգի մարդկան. + օրհնեցէք, գովեցէք եւ բարձր արարէք զՆա յաւիտեան:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԳԻՆԻՈՅ

Ապա մատուցէ նախասարկաւագն զգինին ասելով:

Սրկ - (ի ցած) Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք: Ընկա՛լ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա: Ձոր առեալ քահանայն, խաչակնքեսցէ ի վերայ գինոյն եւ ասասցէ:

Քհ - (ի ցած) Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ հեղցէ զգինին խաչանիշ ի սկիին ասելով:

Քհ - (ի ցած) Յաղագս յիշատակի փրկագործ տնօրէնութեան Տեառն Աստուծոյ եւ Փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: Որ ի կողահոս արեան աղբերէն նորոգեցան արարածք եւ անմահացան. + օրհնեցէք, գովեցէք եւ բարձր արարէք զՆա յաւիտեան:

Աղօթք Առաջադրութեան

Առեալ քահանային ի ձեռս զմաղզմայն հանդերձ նշխարան՝ ասասցէ ի ծածուկ զաղօթս Յովհաննու Ոսկեբերանին:

Քհ - (ի ծածուկ) Տէր Աստուած մեր, որ զերկնաւոր Հացո՛ւ զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս զկերակուրդ ամենայն աշխարհի՛ առաքեցեր Փրկիչ եւ Կեցուցիչ եւ Բարերար՝ օրհնել եւ սրբել զմեզ. Ինքնին Դու, Տէ՛ր, + օրհնեա՛ւ եւ այժմ զառաջադրութիւնս զայս:

Դիցէ զմաղզմայն հանդերձ նշխարաւ ի վերայ սկիոյն ասելով:

Ընկա՛լ զսա յերկնային Քո սեղանդ: Յիշեա՛ որպէս բարերար եւ մարդասէր զմատուցողս եւ վասն որոց մատուցանի: Եւ զմեզ անդատապարտ պահեա՛ ի քահանայագործութիւն աստուածային խորհրդոց Քոց. զի սուրբ եւ փառաւոր է ամենապատիւ մեծ վայելչութիւն փառացոյ Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մաղմոս Առաջադրութեան

Եւ սքողեսցէ քահանայն զսկիին՝ ասելով ընդ սարկաւագին տուն առ տուն սաղմոս ՂԲ:

Քհ -Ալէլուիա, ալէլուիա. Տէր թագաւորեսց՛ վայելչութիւն զգեցաւ, զգեցաւ Տէր զօրութիւն՝ ընդ մէջ Իւր ածաւ:

Սրկ -Հաստատեսց զաշխարհ զի մի՛ սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ Քո ի սկզբանէ, յաւիտեանս Դու եւ:

Քհ -Ամբարձան գետք, Տէր, եւ ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց, յարիցեն գետք ի գնացս իւրեանց:

Սրկ -Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղեն զքօսանք ծովու:

Քհ -Սքանչելի եւ Դու, Տէր, ի բարձունս, վկայութեանց Քոց մէք յոյժ հաւատացաք:

Սրկ -Տան Քում վայելէ սրբութիւն, Տէր, ընդ երկայն աւուրս:

Քհ -Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Սրկ -Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Բանք Աւետման

Մարկաւագն մեղմ ձայնիւ. երիցս:

Սրկ -Օրհնեա՛, տէր:

Քահանայն երիցս խաչակնքեսցէ ի վերայ սկիոյն ասելով:

Քհ -Հոգին Սուրբ + եկեսցէ ի թեզ. եւ զօրութիւն Բարձրելոյն հովանի լիցի ի վերայ քոյ:

Եւ դպիրքն եղանակեսցեն Մեղեղի ըստ պատշաճի աւուրն:

Բ. ՊԱՇՏՕՆ ՃԱՇՈՒ

1. ԽՆԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Աղօթք Խնկարկության

Նախասարկաւագն բերցէ զբուրվառն, եւ քահանայն արկցէ զխունկ եւ առ սկիին խնկարկելով ասասցէ:

Քի – (ի ծածուկ) Խունկ մատուցանեմ առաջի Քո, Քրիստոս, բուրումն հոգեւորական: Ընկա՛լ ի սուրբ, յերկնային եւ յիմանալի Քո մատուցարանդ ի հոտ անուշից: Առաքեա՛ առ մեզ փոխարէն զշնորհս եւ զպարգեւս Հոգւոյդ Սրբոյ. եւ Քեզ մատուցանեմք զփառս ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաիտեանս յաիտենից. ամէն: Բացցի վարագոյրն, եւ դպիրք սկսանիցին զշարական խնկոցն «Բարեխօսութեամբ». մինչ նոքա երգեն, քահանայն՝ առաջի իւր ունելով զնախասարկաւագն, որ ունիցի խաչ եւ մոմ ի ձեռան, շուրջ դարձցի զսուրբ սեղանովն, եւ եկեալ խնկարկեսցէ առաջի սեղանոյն, եւ իջցէ ի վայր ընդ հիւսիսային աստիճանս բեմին, եւ քնոցակիրքն զկնի նորա, եւ խնկարկեալ որոց իցեն ի դասու՝ ելցէ ի բեմն ընդ հարաւային աստիճանս: Իսկ եթե թափօր լինիցի, դպիրքըն երգելով «զԲարեխօսութեամբն» մտցեն ի մէջ ժողովրդեան ի հիւսիսոյ կողմանէ, եւ քահանայն հանդերձ սարկաւագօք զկնի նոցա խնկարկելով առ ժողովուրդն շուրջանակի, մինչեւ եկեալ մտցեն ի ձախակողման դասն. նախասարկաւագն կացցէ առաջի բեմին, եւ քահանայն հանդերձ քնոցակրօք ելցէ ի վեր ընդ հարաւային աստիճանսն, եւ խնկարկեալ երկրպագեսցէ սուրբ սեղանոյն: Սարկաւագն առեալ զբուրվառն ի քահանայէն, տացէ նախասարկաւագին որ կայ առաջի բեմին յատեանն, եւ առեալ ի նմանէ զխաչն դիցէ յաստիճան սեղանոյն: Շարական խնկարկութեան

Յայս յարկ նուիրանաց ուխտի Տեառն տաճարիս, ժողովեալքս աստանօր ի խորհուրդ պաշտման պաղատանաց առաջիկայ սուրբ պատարագիս, խնկօք անուշիք խումբ առեալ պարենք ի վերնայարկ սրահս խորանիս:

Ուղղութեամբ ընկա՛լ զաղօթս մեր, որպէս բուրումն անուշահոտ խնկոց, տաշխից եւ կինամոնաց, եւ զմատուցողքս պահեա՛ սրբութեամբ միշտ եւ հանապազ Քեզ սպասատրել:

Բարեխօսութեամբ մօր Քոյ եւ կուսի, ընկա՛լ զաղաչանս Քոց պաշտօնէից. որ գերագոյն քան զերկինս պայծառացուցեր սուրբ զեկեղեցի արեամբ Քո, Քրիստոս, եւ ըստ երկնայնոցն կարգեցեր ի սմա զդասս առաքելոց եւ մարգարէից, սուրբ վարդապետաց: Այսօր ժողովեալ դասք քահանայից, սարկաւագաց, դպրաց եւ կղերիկոսաց, խունկ մատուցանեմք առաջի Քո Տէ՛ր, յօրինակ ըստ հնումն Ջաքարիայ: Ընկա՛լ առ ի մէջ զխնկանուէր մաղթանս, որպէս զպատարագն Աբելի, զՆոյի եւ զԱբրահամու:

Բարեխօսութեամբ վերին Քո զօրացդ միշտ անշարժ պահեա՛ զաթոռ Հայկազնեայս: Շարական Եկեղեցւոյ

Խնդա՛ յոյժ դուստր լուսոյ, մայր սուրբ կաթողիկէ, մանկամբք քո Սիոն: Ջարդարեալ պճնեա՛ հարսն պանծալի, երկնանման լուսաճեմ խորան, զի օծեալն Աստուած Էնն ի յէնն անծախապէս ի Քեզ միշտ պատարագի Հօր ի հաշտութիւն, մեզ ի քաւութիւն բաշխէ զմարմին եւ զարիւն Իւր սուրբ վասն Իւր կատարման սուրբ տնօրէնութեանն, շնորհէ զթողութիւն կանգնողի տաճարիս:

Շարական Աստուածածնի

Չանապական կոյսն Մարիամ Աստուածածին խոստովանի Սուրբ Եկեղեցի. ուստի տուաւ հացն անմահութեան եւ բաժակ մեզ ուրախարար. տո՛ւք օրհնութիւն Նա հոգեւոր երգով:

2. ՄԿԻԶԲՆ

(ԵՐԵՆԱՅԻՅ ՊԱՏԱՐԱԳ)

Օրհնութիւն Սկզբան

Յաւարտ շարականի խնկոցն ասացէ նախասարկաւագն :

Սրկ -Օրհնեա՛, տէր :

Քհ -(ի ձայն) Օրհնեալ թագաւորութիւնն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Ժամամուտ

Դպիրքն ասացեն ժամամուտ ըստ պատշաճի աւուրն :

Դպ -Միածին Որդի եւ Բանդ Աստուած եւ անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ ի սրբուհոյ Աստուածածնէն եւ ի միշտ Կուսէն : Անփոփոխելիդ, մարդ եղեալ խաչեցար Քրիստոս Աստուած մեր . մահուամբ զմահ կոխեցեր . մինդ ի Սրբոյ Երրորդութենէն, փառաւորակից ընդ Հօր եւ Սրբոյ Հոգւոյն, կեցո՛ զմեզ :

Սրկ -Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք . ընկալ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛ : Օրհնեա՛, տէր :

Քհ -Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

+ Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Դպ -Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սրկ -Աստուծոյ երկիրպագեսցուք :

Դպ -Առաջի Քո Տէր :

Նախասարկաւագն ելցէ ի վեր ի բեմն :

Աղօթք Առաջին Կցուրդի

Քհ -(ի ձայն) Տէր Աստուած մեր, որոյ կարողութիւնդ անքննին է եւ փառքդ՝ անհասանելի : Որոյ ողորմութիւնդ անչափ է եւ գթութիւնդ՝ անբաւ : Դու ըստ առատ մարդասիրութեանդ Քում, նայեա՛ց ի ժողովուրդս Քո եւ ի տաճարս յայս սուրբ :

Եւ արա՛ ընդ մեզ եւ ընդ աղօթակիցս մեր՝ առատապէս զողորմութիւն Քո եւ զգթութիւն : Զի Քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Ճաշու Սաղմոս

Եւ ասացեն դպիրքն սաղմոս Ճաշու եւ զշարական Ճաշու ըստ աւուր պատշաճի :

Դպ 1 (կցուրդ) -Տէր թագաւորեաց՝ վայելչութիւն զգեցաւ, զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մեջ Իր ածաւ :

Դպ 2 (փոխ) -Հաստատեաց զաշխարհ զի մի սասանեսցի :

Ճաշու Շարական

Զթագաւորն փառաց Քրիստոս, որ վասն մեր մարմնացաւ ի սրբոյ Կուսէն եւ խաչի համբերելով՝ միաբանութեամբ երգով բարեբանեսցուք :

Որ զթաղումն երեքօրեայ յանձն էառ յարուցեալ ի մեռելոց իշխանութեամբ՝ միաբանութեամբ երգով բարեբանեսցուք :

Կարողապէս զորունս դժոխոց խորտակեաց, եկեղեցոյ Իրում զգեցոյց զմեծ վայելչութիւն, միաբանութեամբ երգով բարեբանեսցուք :

Եւ մինչ նոքա երգեն, քահանայն ասացէ զաղօթս :

Աղօթք երկրորդ կցուրդի

Քհ -(ի ծածուկ) Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ զժողովուրդս Քո, եւ օրհնեա՛ զժառանգութիւնս Քո . զլրումն եկեղեցոյ Քո պահեա՛, սրբեա՛ զսոսա, որք ողջունեցին սիրով զվայելչութիւն տան Քո : Դու զմեզ փառաւորեա՛ աստուածային զօրութեամբ Քով, եւ մի՛ թողուր զյուսացեալսս ի Քեզ : Զի Քո է կարողութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս . ամէն :

+ Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աղօթք երրորդ կցուրդի

Որ հասարակաց զայս եւ միաձայն մեզ ամենեցուն ուսուցեր աղօթել, եւ զերկուց եւ զերից միաձայնելոց յանուն Քո զինդրուածս պարգեւել խոստացար : Դու եւ այժմ

զծառայից Քոց զխնդրուածս առ ի յօգուտն կատարեա՛, շնորհելով մեզ յայսմ
յաւիտենիս զգիտութիւն Քումդ ճշմարտութեան, եւ ի հանդերձեալն զկեանսն
յաւիտենականս պարգեւելով: Չի բարերար եւ մարդասէր եւ Աստուած, եւ Քեզ վայելէ
փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

3. ՄՈՒՏՔ ՃԱՇՈՒ

Աղօթք Ճաշու Մտից

Եւ ի վերջին տան շարականին՝ քահանայն երկրպագելով սեղանոյն առցէ զսուրբ
Աւետարանն ի ձեռս, եւ ասացէ զաղօթս զայս:

Քհ -(ի ծածուկ) Տէր Աստուած մեր, որ կարգեցեր յերկինս զդասս եւ զգինտորութիւնս
հրեշտակաց եւ հրեշտակապետաց ի սպասատրութիւն փառաց Քոց: Արա՛ այժմ ընդ
մուտս մեր մտանել եւ սրբոց հրեշտակաց եւ լինել պաշտօնակից մեզ եւ
փառաբանակից Քում բարերարութեանդ:

Մրկ -Օրհնեա, տէր:

Քհ -(ի ձայն) Չի Քո՛ է կարողութիւն եւ զօրութիւն, եւ փառք յաւիտեանս. ամէն:
(Եւ համբուրեցեն զսեղանն):

Իսկ քահանայն համբուրելով զսուրբ ավետարանն տացէ սարկաւագին. որ
բարձրացուցեալ վերաբերեցէ շուք զսեղանովն ի հիւսիսոյ ընդ հարավ:

Մրկ -Պոսիխումէ:

Երեքսրբեանն

Դպ -Սուրբ Աստուած, Սուրբ եւ հօր, Սուրբ եւ անմահ, որ յարեար ի մեռելոց,
ողորմեա՛ մեզ (երիցս կրկնեա՛):

Աղօթք Երեքսրբեանին

Եւ ի վերաբերելն քահանայն ասացէ զաղօթս:

Քհ -(ի ծածուկ) Աստուած Սուրբ, որ ի սուրբս հանգուցեալ ես, եւ երեքսրբեան
ձայնիւ սերովբէք գովեն զՔեզ եւ քերովբէք փառաբանեն, եւ ամենայն երկնային
զօրութիւնք Քեզ երկիրպագանեն: Որ ի չգոյէ ի գոյ անէր զամենայն արարածս, որ
արարեր զմարդն ըստ պատկերի Քում եւ նմանութեան, եւ ամենայն շնորհիւ Քով զնա
զարդարեցեր եւ ուսուցեր խնդրել զիմաստութիւն եւ զգոծութիւն: Եւ ոչ անտես
արարեր զմեղուցեալն, այլ եղեր ի վերայ նորա ապաշխարութիւն փրկութեան: Որ
արժանի արարեր զմեզ զնուաստացեալ եւ զանարժան ծառայսս Քո ի ժամուս յայսմիկ,
կալ առաջի փառաց սրբութեան սեղանոյ Քո, եւ զօրինատր երկրպագութիւն եւ
զփառաբանութիւն մատուցանել Քեզ:

Դու Տէր, ընկալ ի բերանոյ մեղաւորացս զերեքսրբեան օրհնութիւնս, եւ պահեա՛ զմեզ
Քոյին քաղցրութեամբդ. թող մեզ զամենայն յանցանս մեր զկամայ եւ զակամայ:

Սրբեա՛ զհոգի, զմիտս եւ զմարմինս մեր եւ շնորհեա՛ ի սրբութեան պաշտել զՔեզ
զամենայն աւուրս կենաց մերոց, բարեխօսութեամբ սրբուհոյ Աստուածածնին եւ
ամենայն սրբոց Քոց, որք յաւիտենից Քեզ բարեհաճոյացան:

Չի սուրբ եւ Տէր Աստուած մեր, եւ Քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ,
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ Մեծ Ճաշու

Եւ ի կատարել երեքսրբեանոյն եւ աղօթիցն՝ սարկաւագն քարոզեցէ:

Մրկ -(ի ձայն) Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք:

Դպ -Տէ՛ր, ողորմեա՛:

Մրկ -Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցոյ,
զՏէր աղաչեցուք:

Դպ -Տէ՛ր, ողորմեա՛:

Մրկ -Վասն ամենայն սուրբ եւ ուղղափառ եպիսկոպոսաց, զՏէր աղաչեցուք:

Դպ -Տէ՛ր, ողորմեա՛:

Սրկ -Վասն հայրապետին մերոյ Տեառն (այս անուն) կենաց եւ փրկութեան հոգոյ նորին, զՏէր աղաչեցուք:

Դպ -Տէ՛ր, ողորմեա՛:

Սրկ -Վասն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւագաց, դպրաց եւ ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցոյ, զՏէր աղաչեցուք:

Դպ -Տէ՛ր, ողորմեա՛:

Սրկ -Վասն բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց, զօրավարաց եւ զօրաց նոցին, զՏէր աղաչեցուք:

Դպ -Տէ՛ր, ողորմեա՛:

Սրկ -Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեցուք:

Դպ -Յիշեա՛, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ -Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեցուք:

Դպ -Տէ՛ր, ողորմեա՛:

Սրկ -Չանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արացուք:

Դպ -Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Սրկ -Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան Քում. ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Դպ -Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

Աղօթք Բազկատարած

Եւ մինչ սարկաւագն քարոզէ, պատարագիչն բազկատարած ասացէ զաղօթս:

Քհ -(ի ծածուկ) Տէր Աստուած մեր, զբազկատարած զաղաչանս ծառայից Քոց վերընկալցիս եւ ողորմեցիս ըստ մեծի ողորմութեան Քում: Զգթութիւն Քո առաքեա՛ ի վերայ մեր եւ ամենայն ժողովրդեանս, որք ակն ունին առ ի Քէն առատ ողորմութեանդ:

Սրկ -Օրհնեա՛, տէր:

Քհ -(ի ձայն) Զի ողորմած եւ մարդասէր եւ Աստուած գոլով, եւ Քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

4. ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՔ ՃԱՇՈՒ

Յետ այսորիկ պատարագիչն, եթէ իցէ եպիսկոպոս եւ առաջնորդ վիճակի, երկրպագեցէ սեղանոյն եւ եկեալ բազմեցի յաթոռն: Դպիրք ըստ խորհրդոյ աւուրն ընթերցցին Սաղմոս Ճաշու, եւ զգիրս զմարգարէականս, ապա ասացեն զՄեսեդի ըստ պատշաճ աւուրն եւ ընթերցին զառաքելական զգիրս: Զկնի Ալէլուիա ըստ ցուցանելոյ ընթերցուածոյն եւ աւարտմանն սարկաւագն ձայնեցէ:

Սրկ -[Ալէլուիա], Օրթի (ոտքի):

Պատարագիչն դարձցի եւ խաչակնքեցէ ի վերայ ժողովրդեանն ասելով:

Քհ -- Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ -Եւ ընդ հոգոյդ քում:

Սրկ -Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սարկաւագն դառնալով առ ժողովուրդն:

Սրկ -Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ...

Դպ Փառք Քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սրկ -Պոսիխումէ:

Դպ -Ասէ Աստուած:

Սարկաւագն ընթերցցի զԱւետարանն սուրբ, եւ յաւարտմանն, դպիրք ասացեն եղանակաւ:

Դպ –Փա՛ոք Քեզ, Տեր Աստուած մեր :

5. ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՀԱԻՍՏՈՅ

Նիկիական Դաւանութիւն

Մարկաւագն դարձցի յարեւելս եւ բարձրացուցեալ ի վեր գտուրք աւետարանն, ասասցէ զՆիկիական դաւանութիւնն :

Հաւատամք ի մի Աստուած ի Հայրն ամենակալ, յԱրարիչն երկնի եւ երկրի, երեւելեաց եւ աներեւոյթից :

Եւ ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս՝ յՈրդին Աստուծոյ, ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ միածին, այսինքն յեութենէ Հօր :

Աստուած յԱստուծոյ, Լոյս ի Լոյսոյ, Աստուած ճշմարիտ յԱստուծոյ ճշմարտէ, ծնունդ եւ ո՛չ արարած : Նոյն Ինքն ի բնութենէ Հօր, Որով ամենայն ինչ եղև յերկինս եւ ի վերայ երկրի, երեւելիք եւ աներեւոյթ :

Որ յաղագս մեր մարդկան եւ վասն մերոյ փրկութեան իջեալ յերկնից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգւովն Սրբով :

Որով էառ զմարմին, զհոգի եւ զմիտ, եւ զամենայն որ ինչ է ի մարդ, ճշմարտապէս եւ ո՛չ կարծեօք :

Զարչարեալ, իսաչեալ, թաղեալ, յերրորդ ատուր յարուցեալ. ելեալ ի յերկինս նովին մարմնովն՝ նստաւ ընդ աջմէ Հօր :

Գալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք Հօր ի դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս, Որոյ թագաւորութեանն ո՛չ գոյ վախճան :

Հաւատամք եւ ի Սուրբ Հոգին, յանէղն եւ ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս եւ ի մարգարէս եւ յաւետարանս :

Որ էջն ի Յորդանան, քարոզեաց զառաքեալն եւ բնակեցաւ ի սուրբսն :

Հաւատամք եւ ի մի միայն Ընդհանրական եւ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի :

Ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց :

Ի յարութիւն մեռելոց. ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց եւ մարմնոց. յարքայութիւնն երկնից, եւ ի կենանն յաւիտենականս :

Նգովք

Մրկ –Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ո՛չ էր Որդին, կամ էր երբեմն, յորժամ ո՛չ էր Սուրբ Հոգին. կամ թէ՛ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ եւ կամ զՍուրբ Հոգին, եւ թէ՛ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք, զայնպիսիսն նգովէ Կաթողիկէ եւ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի :

Մրկ –Օրհնեա՛, տէր :

Փառատրութիւն զկնի Հանգանակին

Քահանան համբուրեցէ զԱւետարանն եւ ասասցէ ի ձայն զասացեալն սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի :

Քի –Իսկ մեք փառաւորեցուք, որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպագանելով Սրբոյ Երրորդութեանն եւ միոյ Աստուածութեանն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն :

6. ԱՂՕԹՔ ԶԿՆԻ ԸՆԹԵՂՅՈՒՄՈՆՅ

Քարոզ զկնի Ընթերցուածոց

Մրկ –Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք :

Դպ –Տէ՛ր, ողորմեա :

Մրկ –Եւ եւս հաւատով աղաչեցուք եւ խնդրեցուք ի Տեառնէ Աստուծոյ եւ ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ ի ժամուս պաշտաման եւ աղօթից, զի արժանի

ընդունելութեան արասցէ, լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց, ընկալցի զխնդրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեցի ի վերայ մեր :

Աղօթք մեր եւ խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի Տէրութեան Լորս: Եւ Լա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով եւ արդարութեամբ վաստակել ի գործս բարիս, զի զողորմութեան զշնորհսն Իւր արասցէ ի վերայ մեր. Տէրն ամենակալ կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Դպ -Կեցո՛, Տէր:

Սրկ -Զժամ սուրբ պատարագիս եւ զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Դպ -Շնորհեա՛, Տէր:

Սրկ -Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Դպ -Շնորհեա՛, Տէր:

Սրկ -Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Դպ -Շնորհեա՛, Տէր:

Սրկ -Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւնն յօգնութիւն անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Դպ -Շնորհեա՛, Տէր:

Սրկ -Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ -Տէր, ողորմեա:

Սրկ -Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Դպ -Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Սրկ -Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան Քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Դպ -Տէր ողորմեա՛. Տէր ողորմեա՛. Տէր ողորմեա՛:

Աղօթք զկնի Ընթերցուածոց

Մինչ նոքա երգեն քահանան ասասցէ զաղօթս ի ծածուկ:

Քհ -(ի ծածուկ) Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ մեծդ եւ ողորմութեամբ եւ առատ պարգեւօք բարերարութեան Քո: Որ Դու Քոյին կամաւ ի ժամուս յայսմիկ համբերեցեր չարչարանաց խաչի եւ մահու յաղագս մեղաց մերոց եւ պարգեւեցեր առատապէս զպարգեւս Հոգւոյդ Սրբոյ երանելի առաքելոցն: Հաղորդս արա՛ եւ զմեզ, Տէր, աղաչեմք զՔեզ, աստուածային պարգեւացդ. թողութեան մեղաց եւ ընդունելութեան Հոգւոյդ Սրբոյ:

Սրկ -Օրհնեա՛, տէր:

Քհ -(ի ձայն) Որպէս զի արժանաւորք եղիցուք գոհութեամբ փառաւորել զՔեզ ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

+ Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ -Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ -Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Դպ -Առաջի Քո Տէր:

Քհ -(ի ձայն) Խաղաղութեամբ Քով Քրիստոս Փրկիչ մեր, որ ի վեր է քան զամենայն միտս եւ զբանս, ամրացո՛ զմեզ եւ աներկիւղ պահեա՛ յամենայն չարէ: Հաւասարեա՛ զմեզ ընդ ճշմարիտ երկրպագուս Քո, որք հոգւով եւ ճշմարտութեամբ Քեզ երկիրպագանեն: Վասն զի Ամենասուրբ Երրորդութեանդ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Օրհնութիւն արձակման Ճաշու

Սրկ -Օրհնեա՛, տէր:

Քհ -- Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամենեսեան:

Դպ -Ամէն:

Յետ այսօրիկ՝ սարկաւագն վար առնու զսաղաւարտն պատարագչին եւ պատարագիչն հանցէ զհողաթափսն, իսկ եթէ խորհրդածուն եպիսկոպոս իցէ ի բաց հանցէ զթագն, զեմփորոնն, զարտախուակս եւ զհողաթափսն:

Գ. ԿԱՆՈՆ ՍՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻ
(ՊԱՏԱՐԱԳ ՀԱԻԱՏԱՅԵԼՈՅ)

1. ՎԵՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

ա. ՄԵԾ ՄՈՒՏՔ

Արձակումն Երեխայից

Սրկ -Մի՛ որ յերախայից, մի՛ որ ի թերահաւատից, եւ մի՛ որ յապաշխարողաց եւ յանմաքրից մերձեցի յաստուածային խորհուրդս:

Երգ Մեծի Մտից

Դպ -Մարմին տէրունական եւ արիւն փրկչական, կայ առաջի, երկնային զօրութիւնքն յաներեւոյթս երգեն եւ ասեն անհանգիստ բարբառով. Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ, Տէր զօրութեանց:

Քարոզ Սրբասացութեան

Սրկ -Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ, դպիրք, ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս:

Սրբասացութիւն

Դպիրք ասեն սրբասացութիւն ըստ խորհրդոյ աւուրն:

Կիրակէի, Եկեղեցոյ, Ծաղկազարդի եւ հրեշտակից

Դպ -Հրեշտակային կարգաւորութեամբ լցեր Աստուած զՔո սուրբ զեկեղեցի: Հազարք հազարաց հրեշտակապետք կան առաջի Քո: Եւ բիրք բիրոց հրեշտակք պաշտեն զՔեզ, Տէր, եւ ի մարդկանէ հաճեցար ընդունիլ զօրհնութիւն, ձայնիւ խորհրդականաւ: Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ, Տէր զօրութեանց:

ՎԵՐԱԲԵՐՈՒՄՆ ԸՆԾԱՅԻՑ

Վերաբերողն նախ խնկարկէ սուրբ սեղանոյն լռելեայն ասելով Սաղմոս Ծ:

Վերաբերիչ -Ողորմեա ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ:

Ապա համբուրեալ զսուրբ սեղանն եւ զաջն պատարագիչին, դառնայ առ ընծայարանն, խնկարկէ զընծայսն, մինչ ցաւարտիլն սաղմոսին. ապա տայ բուրվառն սարկաւագին. եւ ինքն համբուրեալ զընծայսն, առեալ վերացուցանէ ի հիւսիսակողմն լռելեան ասելով.

Փոխ նախ քան զՔրովբեականն

Վերաբերիչ -Յարեւու եհար զխորան Իւր եւ Ինքն որպէս փեսայ, զի ելանէ յառագաստէ Իւրմէ:

Դպ -Եւ ցնծայ Նա որպէս հսկայ յընթանալ զճանապարհս Իւր:

Գան յարեւելից կողմ՝ ասէ.

Վերաբերիչ -Ճանապարհ արարէ՛ք այնմիկ, որ նստի յերկնից երկինս ընդ արեւելս:

Սրկ -Աստուած ի հարաւոյ եկեցէ, եւ Սուրբն ի Փառան լեռնէ:

Քրովբեական

Որք զքրովբեիցն խորհրդաբար կերպարանիմք.

Եւ կենդանարար Երրորդութեանն զերեքսրբեան օրհնութիւնս մատուցանեմք.

Զամենայն զկենցաղականս ի բաց ղնելով զգործս.

Որպէս զի զթագաւորն ամենեցուն ընդունիցիմք.

Եւ զհրեշտակացն հանդիսապէս ընծայեալ բերեմք զկարգ:

Աղօթք Մեծի Մտից

Իսկ մինչ դպիրքն երգեն քահանայն խոնարհեցուցեալ զզլուխն առաջի սուրբ սեղանոյն աղօթեցէ:

Քհ - (ի ծածուկ) Ո՛չ որ արժանի է յըմբռնելոցս մարմնաւոր ախտիք եւ ցանկութեամբ մատչիլ ի սեղան Քո՛, կամ սպասաւորել արքունական փառաց Քոց: Քանզի պաշտել զՔեզ մեծ եւ ահաւոր երկնաւոր զօրութեանցդ իսկ է:

Սակայն վասն անչափ բարերարութեան Քոյ անպարագրելի Բանդ Շօր եղեր մարդ, եւ Քահանայապետ մեր երեւեցար: Եւ իբր Տէր ամենեցուն այսմ սպասաւորութեան եւ անարին զենման զքահանայութիւն ւանդեցեր մեզ:

Վասն զի Դու եւ Տէր Աստուած մեր, որ տիրես երկնաւորաց եւ երկրաւորաց: Որ ի վերայ քերովբեական աթոռոյ բազմիս սերովբէից Տէր եւ Թագաւոր Իսրայէլի: Որ միայն սուրբ եւ եւ ի սուրբս հանգուցեալ, աղաչեմ զՔեզ միայն բարերար եւ հեշտալուր, նայեա՛ յիս ի մեղուցեալ եւ յանպիտան ծառայս Քո: Եւ սրբեա՛ զհոգի եւ զմիտս իմ յամենայն պղծութենէ չարին: Եւ բաւականացո՛ զիս զօրութեամբ Սուրբ Հոգւոյդ, որ զգեցեալ եմ զքահանայականս շնորհ, կալ առաջի սրբոյ սեղանոյս եւ քահանայագործել զՔո անարատ մարմինդ եւ զպատուական արինդ:

Քեզ խոնարհեցուցեալ զպարանոցս իմ մաղթեմ. մի՛ դարձուցաներ զերեսս Քո յինէն եւ մի՛ մերժեր զիս ի ծառայից Քոց: Այլ արժանի արա՛ մատուցանել Քեզ զընծայս զայս յինէն ի մեղուցեալ եւ յանարժան ծառայէս Քումմէ: Վասն զի Դու եւ, որ մատուցանես եւ մատչիս եւ ընդունիս եւ տաս, Քրիստոս Աստուած մեր: Եւ Քեզ փառս մատուցանեմք հանդերձ անսկիզբն Քո Հարբդ եւ Ամենասուրբ եւ բարերար Հոգւովդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ մինչ դպիրքն երգեն զսրբասացութիւնն եւ պատարագիչն աղօթէ ի ծածուկ. ընծայքն վերաբերին ի սեղանն: Երբ զան յաստիճան խորանին. բարձող ահաւոր խորհրդոյն ասասցէ հանդարտութեամբ:

Վերաբերիչ -Համբարձէ՛ք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր, համբարձցին դրունք յաւիտենից, եւ մտցէ Թագաւոր փառաց:

Եւ պատարագողն խնկարկէ եւ հարցանէ:

Քհ -Ո՛վ է Սա, Թագավոր փառաց, Տէր հօգօր զօրութեամբ Իւրով, Տէր կարող ի պատերազմի:

Վերաբերիչ -Համբարձէ՛ք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր, համբարձցին դրունք յաւիտենից եւ մտցէ Թագաւոր փառաց:

Քհ -Ո՛վ է Սա, Թագաւոր փառաց եւ Տէր զօրութեանց.

Վերաբերիչ -Սա՛ Ինքն է Թագաւոր Փառաց:

Եւ պատարագողն խնկարկելով սեղանոյն եւ սկիռոյն, երկրպագէ ահիւ եւ դողութեամբ, ընկալցի զընծայսն ի ձեռաց սարկաւագին, դառնալով բարձրացուցէ ի տես ժողովրդեան եւ խաչակնքէ ի վերայ ժողովրդեանն, ասելով:

Քհ -- Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Դպ -Ալէլուիա:

բ. ՄԱՏՈՒՑՈՒՄՆ ԸՆԾԱՅԻՑ

Եւ ապա դարձցի եւ զընծայսն բազմեցուցէ ի սեղանն եւ լուսացէ զծայրս մատանց ձեռաց իւրոց ասելով զմի տուն սաղմոս ի ծածուկ:

Քհ - (ի ծածուկ) Լուսցից սրբութեամբ զձեռս իմ եւ շուրջ եղեց զսեղանով Քով, Տէ՛ր: Քարոզ Մատուցման

Մրկ -Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ -Տէր, ողորմեա՛:

Մրկ -Եւ եւս հաւատով եւ սրբութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ ահիւ: Մի՛ խղճիւ եւ զայթակղութեամբ, մի՛ նենգութեամբ, խորամանկութեամբ, մի՛ պատրանօք եւ խաբէութեամբ, մի՛ երկմտութեամբ եւ մի՛ թերահաւատութեամբ:

Այլ ուղիղ վարուք, պարզ մտօք, միամիտ սրտիւ, կատարեալ հաւատով, լցեալ սիրով, լի եւ առաւելեալ ամենայն գործովք բարութեան, կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ, եւ գոցուք զողորմութեան զշնորհս յաւուր յայտնութեան եւ ի միսանգամ զալքստեան Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Դպ - Կեցո՛ւ, Տէր, եւ ողորմես՛:

Աղօթք Մատուցման

Մինչ սարկաւագն քարոզէ պատարագիչն բազկատարած աղօթեսցէ ի ծածուկ:

Քհ -(ի ծածուկ, բազկատարած) Տէր Աստուած զօրութեանց եւ Արարիչ ամենայն լինելութեանց: Որ յանկութենէ՛ զբնաւս ի ցուցակութիւն անեալ զոյացուցեր: Որ եւ զմերս զհողեղէն բնութիւնս պատուեալ մարդասիրապէս, այսպիսի անհաւոր եւ անպատում խորհրդոյ կարգեցեր սպասաւորս:

Դու Տէր, որում պատարագեմք զպատարագիսս, ընկա՛լ առ ի մէնջ զառաջադրութիւնս զայս, եւ աւարտեա՛ զսա ի խորհրդականութիւն մարմնոյ եւ արեան Միածնի Քո, դեղ թողութեան մեղաց պարգեւեա՛ ճաշակողացս + զհացս զայս եւ զբաժակս:

Քահանայն բացցէ կիսով չափ զծածկոց սկիռոյն, որպէս զի երեւեսցի սուրբ նշխարն ի վերայ մաղզմային ըստ եզերաց:

Սրկ - Օրհնեա՛, տէր:

Քհ -(ի ձայն) Շնորհօք եւ մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի. ընդ որում Քեզ Հօր, միանգամայն եւ Հոգւոյդ Սրբոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

գ. ՈՂՋՈՅՆ

Քհ -- Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ - Ամէն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ - Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Դպ - Առաջի Քո Տէր:

Քարոզ Ողջունի

Քահանայն փոքր ինչ հեռացեալ ի տեղուօջէն կացցէ ձեռնամած յաջ կողմն քովընտի ունելով զաչս իւր յընծայոն, եւ նախասարկաւագն համբուրեալ զսեղանն եւ զաջ քահանային ի ձայն բարձր ասասցէ,

Սրկ - Ողջոյն տու՛ք միմեանց ի համբոյր սրբութեան, եւ որք ոչ էք կարողք հաղորդիլ աստուածային խորհրդոյս, առ դրունս ելէ՛ք եւ աղօթեցէք:

Եւ իջեալ ընդ հիւսիսային աստիճանս տացէ զողջոյն երիցագունի քահանայիցն բոլորելոց առաջի բեմին ի փոքր ատենի. իսկ երիցագոյնն ի քահանայից տացէ ողջոյն յաջմէ եւ յահեկէ քահանայիցն եւ նոքա միմեանց եւ բոլոր ժողովրդեան. եւ նախասարկաւագն վերստին բարձրացի ի բեմն ընդ հարաւային աստիճանսն. եւ քահանայն դարձցի ի սեղանն եւ սքողեսցէ զսկիհն:

Ողջոյն տուող - Ողջո՛յն ձեզ. Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ:

Ողջոյն առնող - Օրհնեա՛լ է յայտնութիւն Քրիստոսի:

Երգ Ողջունի

Դպ - Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ.

Որ էնն Աստուած աստ բազմեցաւ.

Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ,

Սուրբ ողջունի հրաման տուաւ.

Եկեղեցիս մի անձն եղեւ,

Համբոյրս յօդ լրման տուաւ.

Թշնամութիւնն հեռացաւ,

Սէրն յընդհանուրս սփռեցաւ:

Արդ, պաշտօնեայք բարձեալ զձայն՝
Տուք զօրհնութիւն ի մի բերան.
Միասնական Աստուածութեանն,
Որում սրովբէքն են սրբաբան:

2. ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ

ա. ՆԱԽԵՐԳԱՆ

Փոխ Նախերգանի

Ոմանք եւ զայս ասեն ի հանդիսի տօնի:

*Սրկ -Որք հաւատով կայք յանդիման տուրք սեղանոյս արքայական, տեսէք բազմեալ
զՔրիստոս Արքայն, եւ շուրջ պատեալ զօրք վերնական:

*Դպ -Վեր համբառնամք զայս ունելով, եւ պաղատիմք զայս ասելով. Ձմեղս մեր մի՛
յիշեցես, այլ գօրութեամբ Քո քաւեցես: Ընդ հրեշտակացն օրհնեմք զՔեզ, եւ ընդ
սրբոց Քոց, Տէր, փառք Քեզ:

Փոխ Գոհութեան

Սրկ -Ահի կացուք, երկիւղի կացուք, բարուք կացուք, եւ նայեցարուք
զգուշութեամբ:

Դպ -Առ Քեզ Աստուած:

Սրկ -Պատարագ Քրիստոս մատչի անարատ Գառն Աստուծոյ:

Դպ -Ողորմութիւն եւ խաղաղութիւն եւ պատարագ օրհնութեան:

Սրկ -Օրհնեալ, տէր:

Քհ -Շնորհք, սէր եւ աստուածային սրբարար զօրութիւնն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն
Սրբոյ, եղիցի ընդ ձեզ, + ընդ ամենեսեանդ:

Դպ -Ամէն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ -Ձորունս, զորունս, ամենայն իմաստութեամբ եւ զգուշութեամբ: Ի վեր
ընծայեցուցէք զմիտս ձեր աստուածային երկիւղի:

Դպ -Ունիմք առ Քեզ, Տէր ամենակալ:

Սրկ -Եւ գոհացարուք զՏեառնէ բոլորով սրտի:

Դպ -Արժան եւ իրաւ:

Երգ Նախաբանի

Իսկ ի հանդիսի աւուրս ոմանք զկնի արժան եւ իրաւին ասին զայս:

*Սրկ -Եւ զատոյզ փրկութեան, որ միշտ ընդ ամենայն տեղիս գոհութիւն մատուցանեմք
Քեզ Քրիստոս:

*Դպ -Որով եւ զհրաշալի զյարութիւնդ Քո գովեն զօրութիւնք:

*Սրկ -Սարսիս սերովբէքն:

*Դպ -Դողան քերովբէքն:

*Սրկ -Եւ իշխանութիւնք վերին պետութեանցն պար առեալ քաղցր ձայնիւ եղանակեն
եւ ասեն.

Նախաբան Գոհութեան

Մինչ նոքա երգեն, քահանայն ձեռնամաճ աղօթեցէ:

Քհ -(ի ծածուկ) Արժան է ստուգապէս եւ իրաւ՝ ամենայորդոր փութով միշտ
երկիրպագանելով փառատրել զՔեզ, Հայր ամենակալ:

Որ Քոյին անգնելի եւ արարչակից Բանիդ զանիծիցն բարձեր զկրճիմն: Որ ժողովուրդ
ինքեան առեալ զեկեղեցի՝ սեպհականեաց զհաւատացեալս ի Քեզ: Եւ գննելի
բնութեամբ ըստ ի կուսէն տնտեսութեան հաճեցաւ բնակիլ ի մեզ: Եւ նորագործ
աստուածապէս ճարտարապետեալ՝ զերկիրս երկին արար:

Վասն զի որում ոչն հանդուրժէին առաջի կալ զուարթնցն ջոկք՝ զարհուրեալք ի
փայլակնացայտ եւ յանմատոյց լուսոյ Աստուածութեանդ, եղեալ այդպիսիդ մարդ
յաղագս մերոյ փրկութեան, շնորհեաց մեզ ընդ երկնայինսս պարել զհոգեղէն պարս:

Սրկ -Օրհնեա՛, տէր:

Քհ -(ի ձայն) Եւ ընդ սերովբէսն եւ ընդ քերովբէսն միաձայն սրբասացութեամբ յօրինել նուագս, եւ համարձակապէս գոչելով աղաղակել ընդ նոսին եւ ասել:

բ. ՅԻՇԱՏԱԿՆ

Երգ Սրովբէական

Դպ -Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ Տէր զօրութեանց:

Լի են երկինք եւ երկիր փառօք Քո:

Օրհնութիւն ի բարձունս, օրհնեալ, որ եկիր եւ գալոցդ եւ անուամբ Տեառն:

Ովսաննա՛ ի բարձունս:

Յիշատակն

Մինչ նոքա երգեն քահանայն բազկատարած աղօթեցէ ի ծածուկ:

Քհ -(ի ծածուկ) Սու՛րբ, Սո՛ւրբ, Սո՛ւրբ եւ ճշմարտապէս եւ ամենասուրբ, եւ ո՞վ որ պանծասցի բովանդակել բանի զՔո ի մեզ զանբաւ բարեգործութեանդ զեղմունս:

Որ եւ անդէն իսկ ի նախնուսն զանկեալն ընդ մեղօք զանագան եղանակօք ինամեալ սփոփեցեր, մարգարէիք, օրինացն տուչութեամբ, քահանայութեամբ եւ ստուերակերպ երնջոցն մատուցմամբ: Իսկ ի վախճանն աւուրցս այսոցիկ զբովանդակ իսկ զպարտեաց մերոց իգեալ զդատակնիք, ետուր մեզ զՈրդիդ Քո Միածին Պարտապան եւ Պարտս, Զենումն եւ Օծեալ, Գառն եւ Երկնաւոր Հաց, Քահանայապետ եւ Պատարագ:

Վասն զի Ինքնդ է բաշխող, եւ նոյն Ինքնդ բաշխի ի միջի մերում միշտ անծախապէս: Վասն զի եղեալ հաւաստեալ եւ առանց ցնորից մարդ, եւ անշփոթ միաւորութեամբ մարմնացեալ յԱստուածածնէն եւ ի սուրբ կուսէն Մարիամայ: Ճանապարհորդեաց ընդ ամենայն կիրս մարդկային կենցաղոյս առանց մեղաց, եւ յաշխարհակեցոյց եւ յառիթն փրկութեան մերոյ եկեալ կամալ ի խաչն:

Քահանայն երկպագեալ սեղանոյն բացցէ զսկիին եւ առցէ զնուիրեալ հացն ի ձեռս իր եւ ասացէ:

Քհ -(ի ծածուկ) Առեալ զհացն ի սուրբ, յաստուածային, յանմահ, յանարատ եւ յարարչագործ ի ձեռս Իր՝ + օրհնեաց, գոհացաւ, երեկ եւ ետ Իրոց ընտրեալ, սուրբ եւ բազմեալ աշակերտացն ասելով.

Սրկ -Օրհնեա՛, տէր:

Քահանայն զսուրբ հացն մատամբք երկուց ձեռացն ըմբոնեալ բարձրացուցէ ի տես հաւատացելոց եւ ասացէ ի ձայն:

Քհ -(ի ձայն) Առէ՛ք, կերէ՛ք, այս է ՄԱՐՄԻՆ ԻՄ, որ վասն ձեր եւ բազմաց բաշխի՛ ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:

Դպ -Ամէն:

Քահանայն զսուրբ մարմինն մաղզմայիւ եղեալ ի վերայ սեղանոյն, եւ առեալ ի ձեռս իր զսկիին ասացէ ի ծածուկ:

Քհ -(ի ծածուկ) Նոյնպէս եւ զբաժակն առեալ, + օրհնեա՛ց, գոհացաւ, էարբ եւ ետ Իրոց ընտրեալ, սուրբ եւ բազմեալ աշակերտացն ասելով.

Սրկ -Օրհնեա՛, տէր:

Քահանայն երկու ձեռամբ փոքր ինչ ի սեղանոյն վերացուցեալ զսկիին ասացէ ի ձայն:

Քհ -(ի ձայն) Արբէ՛ք ի սմանէ ամենեքեան. այս է ԱՐԻԻՆ ԻՄ ՆՈՐՈՅ ՈՒԽՏԻ, որ յաղագս ձեր եւ բազմաց հեղանի՛ ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:

Երգ առ Հայրն

Դպ -Ամէն: Հայր երկնաւոր, որ զՈրդիդ Քո ետուր ի մահ վասըն մեր պարտապան պարտեաց մերոց, հեղմամբ արեան Նորա, աղաչեմք զՔեզ, ողորմեա՛ Քո բանաւոր հօտի:

Քահանայն եղեալ զմաղզմայն ի վերայ սկիռն սքողեսցէ եւ կալեալ զսկիին երկոքումք ձեռօք, ասասցէ ի ծածուկ:

Քհ – (ի ծածուկ) Եւ զոյն միշտ Իւր յիշատակ առնել՝ պատուիրան աւանդեաց մեզ բարերար Որդիդ Քո Միածին: Եւ իջեալ ի ստորին վայրս մահու՝ մարմնովն զոր ի մերմէս ընկալաւ յազգակցութենէ, եւ զնիգս դժոխոցն աղարտեալ հզօրեղապէս, զՔեզ միայն ծանոյց մեզ ճշմարիտ Աստուած, զԱստուածդ կենդանեաց եւ մեռելոց:

Եւ արդ մեք Տէր, ըստ այսմ հրամանատրութեան յառաջ բերեալ զայս խորհուրդ փրկական մարմնոյ եւ արեան Միածնի Քո: Յիշեմք զԴորա, որ վասն մեր զփրկագործ չարչարանն, զկենսատու խաչելութիւնն, զերեքօրեայ թաղումնն, զերանելի յարութիւնն, զաստուածապէս համբարձումնն, զնստելն ընդ Աջմէ Քո, Հա յր, զահաւոր եւ զփառաւորեալ զմիւսանգամ զալուստն խոստովանիմք եւ օրհնեմք:

Մրկ – Օրհնեա՛, տէր:

Քահանայն զուրբ խորհուրդն վերացուցեալ ի սեղանոյն սակաւ ինչ, մատուցէ առ Հայր ասելով:

Քհ – (ի ձայն) Եւ զՔոյս ի Քոյոց Քեզ մատուցանեմք ըստ ամենայնի եւ յաղագս ամենեցուն:

Երգ Գոհաբանութեան

Դպ – Յամենայնի օրհնեալ եւ Տէ՛ր, օրհնեմք զՔեզ, զովեմք զՔեզ, զոհանամք զՔէն, աղաչեմք զՔեզ, Տէր Աստուած մեր:

Մինչ նոքա երգեն՝ քահանայն զուրբ խորհուրդն եղեալ ի վերայ սեղանոյն, բազկատարած աղօթեսցէ:

Աղօթք Սպասաւորութեան (Մերձեցման)

Քհ – (ի ծածուկ) ՉՔեզ արդարեւ Տէր Աստուած մեր զովեմք, եւ զՔէն զոհանամք հանապազ, որ զանց արարեր զմերով անարժանութեամբս, այսպիսի ահաւոր եւ անպատում խորհրդոյ կարգեցեր սպասաւորս: Ո՛չ յաղագս մերոց ինչ բարեգործութեանց, յորոց յոյժ թափուր եմք եւ միշտ ունայն գտանիմք հանապազ, այլ ի Քո բազմազեղ ներողութիւնդ ցանկ ապաւինեալ համարձակիմք մերձենալ ի սպասաւորութիւն մարմնոյ եւ արեան Միածնի Քոյ Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

գ. ՎԵՐԱԿՈՉՈՒՄՆ

Մրկ – Օրհնեա՛, տէր:

Քհ – (ի ձայն) + Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ – Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Մրկ – Աստուծոյ երկիրպագեսցուր:

Երգ առ Որդին

Դպ – Առաջի Քո, Տէ՛ր: Որդի Աստուծոյ, որ պատարագեալ Հօր ի հաշտութիւն հաց կենաց բաշխիս ի մեզ, հեղմամբ արեան Քոյ սուրբ, աղաչեմք զՔեզ, ողորմեա՛ արեամբ Քով փրկեալ հօտի:

Աղօթք Վերակոչման

Մինչ նոքա երգեն քահանայն խոնարհեալ երկիր պագցէ սեղանոյն եւ ասասցէ զաղօթս:

Քհ – (ի ծածուկ) Երկիրպագանեմք եւ աղաչեմք եւ խնդրեմք ի Քէն բարերար Աստուած: Առաքեա՛ ի մեզ եւ յառաջի եղեալ ընծայս յայս զմշտնջենաւորակից Քո եւ զէակից Սուրբ Հոգիդ:

Ապա բացեալ զծածկոց սկիռն, առցէ յահեակ ձեռն զմաղզմայն, եւ երիցս խաչակնքեսցէ զուրբ հացն, եւ նախասարկաւազին կացեալ առնութեր քահանային մեծաւ երկիրւիւ – դողութեամբ խնկարկեսցէ:

Քհ - (ի ցած) Որով զհացս + օրհնեալ մարմին ճշմարտապէս արասցես Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի:

Նախասարկ - (ի ցած) Ամէն: Օրհնեա՛, տէր:

Քհ - (ի ցած) Որով զհացս + օրհնեալ մարմին ճշմարտապէս արասցես Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի:

Նախասարկ - (ի ցած) Ամէն: Օրհնեա՛, տէր:

Քհ - (ի ցած) Որով զհացս + օրհնեալ մարմին ճշմարտապէս արասցես Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի:

Նախասարկ - (ի ցած) Ամէն: Օրհնեա՛, տէր:

Եւ եղեալ զմաղզմայն ի վերայ սեղանոյն, առցէ յահեակ ձեռն զսկիին, եւ խաչակնքեսցէ երիցս ասելով:

Քհ - (ի ցած) Եւ զբաժակս + օրհնեալ արին ստուգապէս արասցես Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի:

Նախասարկ - (ի ցած) Ամէն: Օրհնեա՛, տէր:

Քհ - (ի ցած) Եւ զբաժակս + օրհնեալ արին ստուգապէս արասցես Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի:

Նախասարկ - (ի ցած) Ամէն: Օրհնեա՛, տէր:

Քհ - (ի ցած) Եւ զբաժակս + օրհնեալ արին ստուգապէս արասցես Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի:

Նախասարկ - (ի ցած) Ամէն: Օրհնեա՛, տէր:

Ապա զմաղզմայն հանդերձ սուրբ մարմնովն եղեալ ի վերայ սկիոյն, խաչակնքեսցէ երիցս ասելով:

Քհ - (ի ցած) Որով զհացս եւ զգինիս + օրհնեալ մարմին եւ արին ճշմարտապէս արասցես Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, փոխարկելով Հոգւովդ Քով Սրբով:

Նախասարկ - (ի ցած) Ամէն: Օրհնեա՛, տէր:

Քհ - (ի ցած) Որով զհացս եւ զգինիս + օրհնեալ մարմին եւ արին ճշմարտապէս արասցես Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, փոխարկելով Հոգւովդ Քով Սրբով:

Նախասարկ - (ի ցած) Ամէն: Օրհնեա՛, տէր:

Քհ - (ի ցած) Որով զհացս եւ զգինիս + օրհնեալ մարմին եւ արին ճշմարտապէս արասցես Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, փոխարկելով Հոգւովդ Քով Սրբով:

Նախասարկ - (ի ցած) Ամէն:

Սրկ - (Ի ձայն) Օրհնեա՛, տէր:

Ապա համբուրեալ քահանայն զսեղանն, սքողեսցէ զսկիին:

Քհ - (ի ձայն) Որպէս զի եղիցի սա ամենեցուն մեզ մերձեցելոցս յանդատապարտութիւն, ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:

դ. ՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԻԻՆՆՔ

Երգ առ Սուրբ Հոգին

Դպ - Հոգի Աստուծոյ, որ զփառակցի Քո զխորհուրդ իջեալ ի յերկնից կատարես ի ձեռն մեր, հեղմամբ արեան Սորա, աղաչեմք զՔեզ. հանգո՛ զհոգիս մեր ննջեցելոցն: Քահանայն ոչ եւս խաչակնքեսցէ այսուհետեւ ի վերայ խորհրդոյն. եւ զձեռսն խոնարհագոյն քան զսկիին տարածեսցէ, եւ զաչսն միշտ առ սուրբ խորհուրդն յառեալ աղօթեսցէ:

Քհ - (ի ծածուկ) Սովաւ շնորհեա՛ զտէր, զհաստատութիւն եւ զըղձալի զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի: Սրբոյ Եկեղեցոյ եւ ամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսաց, քահանայից, սարկաւագաց, թագաւորաց աշխարհի, իշխանաց, ժողովրդոց,

ճանապարհորդելոց, նաւելոց, կապելոց, վտանգելոց, աշխատելոց, եւ որք ի պատերազմունս բարբարոսաց:

Մովաւ եւ օրոց շնորհեա՛ զբարեխառնութիւն, եւ անդոց՝ զպտղաբերութիւն, եւ ախտացելոց ի պէսպէս ցաւս՝ փութապէս զառողջութիւն:

Մովաւ հանգո՛ զամենեսեան յառաջագոյն ի Քրիստոս զննջեցեալսն [զնախահարս, զհայրապետս, զմարգարէս, զառաքեալս, զվկայեալս], զեպիսկոպոսունս, զերիցունս, զսարկաւագունս, եւ զբնաւ ուխտ եկեղեցոյ Քոյ սրբոյ: Եւ զամենեսեան որք յաշխարհական կարգէ՛ զարս եւ զկանայս հաւատով վախճանեալս:

Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:

Քհ –(ի ձայն) Ընդ որս եւ մեզ այց արասցես, բարերար Աստուած, աղաչեմք:

Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Քհ –Աստուածածնին սրբոյ կուսին Մարիամու, եւ Յովհաննու Մկրտչին, Ստեփանոսի նախավկային, եւ ամենայն սրբոց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Քարոզ Ընդհանուր Յիշատակութեանց

Սարկաւագունք անցցեն յաջակողմն սեղանոյն եւ կացցեն կարգաւ, եւ նախասարկաւագին յառաջ մատուցեալ քարոզեսցէ:

Սրկ –Առաքելոց սրբոց, մարգարէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց, եւ ամենայն հայրապետաց սրբոց, առաքելագործ եպիսկոպոսաց, երիցանց, ուղղափառ սարկաւագաց, եւ ամենայն սրբոց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Յարութեան կիւրակէից գայս ասա:

Սրկ –Օրհնեալ, զովեալ եւ փառաւորեալ, հրաշալի եւ աստուածազարդ Յարութեանն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ երկիր պագանեմք:

Դպ –Փառք Յարութեան Քո, Տէր:

Սրկ –(Ի Տօնի Սրբոց) Սուրբ եւ աստուածահաճոյ մարգարէին (հայրապետին, առաքելոյն, մարտիրոսին), որոյ այսօր զյիշատակն կատարեցաք, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Ապա նախասարկաւագին անցեալ ի զլուխ կարգի սարգաւագացն, ձեռնամաճ ասասցեն միաբան:

Սրկ –Առաջնորդացն մերոց եւ առաջին լուսաւորչացն՝ սրբոց Թադէոսի եւ Բարդուղիմէոսի առաքելոցն, եւ Գրիգորի Լուսաւորչին, Արիստակիսի, Վրթանիսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի, Ներսիսի, Սահակայ, Դանիէլի եւ Խաղայ, Մեսրոպայ վարդապետին, եւ Գրիգորի Նարեկացոյն, եւ Ներսիսի Կլայեցոյն, Յովհաննու Որոտնեցոյն, եւ Գրիգորի եւ Մովսիսի Տաթեւացեացն, եւ սրբոց Գրիգորիսեանց եւ Ներսիսեանց, եւ ամենայն սրբոց հովուաց եւ հովուապետացն Հայաստանեայց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ –Միանձնացելոց սրբոց, առաքինասէր եւ աստուածուսոյց կրօնաւորացն՝ Պօղոսի, Անտօնի, Պօղայ, Մակարայ, Ոնոփրիոսի, Աբբայ Մարկոսի, Սրապիոնի, Նեղոսի, Արսէնի, Եւագրի, Պարսամայ, Յովհաննիսեանց եւ Միմեօնեանց, սրբոց Ոսկեանց եւ Մուքիսեանց, եւ ամենայն սրբոց հարց եւ աշակերտելոց նոցին ընդ տիեզերս, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ –Թագաւորաց հաւատացելոց՝ սրբոց Աբգարու, Կոստանդիանոսի, Տրդատայ, եւ Թէոդոսի, եւ ամենայն սուրբ եւ բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ –Ընդհանուր ամենայն հաւատացելոց, արանց եւ կանանց, ծերոց եւ տղայոց եւ ամենայն չափու հասակի հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիստոս ննջեցելոցն, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Ընդհանուր Յիշատակութիւնք

Եւ մինչ սարկաւագն զբարոզն ասիցէ, քահանան զաղօթս սկսի, զի ի միասին աւարտեցեն:

Քհ –(ի ծածուկ) Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛, եւ օրհնեա՛ զսուրբ կաթողիկէ եւ զառաքելական եկեղեցի Քո, զոր փրկեցեր պատուական արեամբ Միածնի Քո եւ ազատեցեր խաչին սրբով: Շնորհեա՛ սմա զանշարժ զխաղաղութիւն:

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛, եւ օրհնեա՛ զամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսունս, որք ուղիղ վարդապետութեամբ համառօտեն ի մեզ զբանն ճշմարտութեան:

Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:

Քհ –(ի ձայն) Եւս առաւել զեպիսկոպոսապետն մեր, եւ զպատուական Հայրապետն Ամենայն Հայոց զՏէր (անունը) սրբազնագոյն կաթողիկոսն եւ բարեխնամ զառաջնորդն (վիճակիս) զՏէր (անունը), շնորհեցէ՛ս մեզ ընդ երկայն աւուրս ուղիղ վարդապետութեամբ:

Դպ –Ամէն:

Քարոզ Մասնաւոր Յիշատակութեանց

Նախասարկաւագն եւ սարկաւագունք համբուրեալ զսեղանն եւ անցանելով ի յետ կուսէ սեղանոյն գնացեն ի ձախակողմն սեղանոյն, եւ ասացեն միաբան Մեծին Խոսարվու ասացեալ զառաջնոցն օրինացն:

Սրկ –Գոհութիւն եւ փառաբանութիւն մատուցանեմք Քեզ, Տէր Աստուած մեր, վասն սուրբ եւ անմահ պատարագիս, որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս: Զի զսա մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան պարգեւեցէ: Սովաւ շնորհեա՛ զսէր, զհաստատութիւն եւ զըղձալի զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, սրբոյ Եկեղեցոյ եւ ամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսաց, եպիսկոպոսապետին մերոյ եւ պատուական հայրապետին Ամենայն Հայոց, Տեառն (անունը) սրբազնագոյն կաթողիկոսին, (վիճակիս) բարեխնամ առաջնորդ, Տեառն (անունը) եպիսկոպոսին, եւ քահանայիս, որ զպատարագս մատուցանէ:

Եւ վասն զօրութեանց եւ յաղթութեանց թագաւորաց քրիստոնէից եւ իշխանացն բարեպաշտից: Աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք եւ վասն հոգւոցն հանգուցելոց: Եւս առաւել վասն հանգուցեալ ռաբունապետացն մերոց, եւ շինողաց սուրբ եկեղեցոյս, եւ որք ընդ հովանեաւ սորին են հանգուցեալ:

Ազատութիւն եղբարց մերոց գերելոց եւ շնորհ առաջիկայ ժողովրդեանս: Հանգիստ հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիստոս կատարելոցն եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ –Ըստ ամենայնի, եւ յաղագս ամենեցուն:

Մասնաւոր Յիշատակութիւնք

Քհ –(ի ծածուկ) Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛, եւ + օրհնեա՛ զՔո առաջի կացեալ ժողովուրդս եւ զպատարագիս մատուցողս: Եւ պարգեւեա՛ սոցա զպիտոյսն եւ զօգտակարսն:

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛, եւ օրհնեա՛ զուխտաւորս եւ զպտղաբերիչս եկեղեցոյ Քում սրբոյ, եւ որք յիշեն զաղքատս ողորմածութեամբ: Եւ հատո՛ նոցա զպարտս նոցա ըստ ընդաբոյս առատութեան Քում հարիւրապատիկ աստ եւ ի հանդերձելումդ:

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛, եւ զթա՛ ի հոգիս հանգուցելոցն: Հանգո՛ զնոսս եւ լուսաւորեա՛ եւ դասաւորեա՛ ընդ սուրբս Քո յարքայութեանդ երկնից, եւ արժանի արա՛ ողորմութեան Քում:

Յիշեա՛, Տէր, եւ զհոգի ծառայիս Քո (անունը) եւ ողորմեա՛ նմա ըստ մեծի ողորմութեան Քում, եւ հանգո՛ւ այցելութեամբ ի լոյս երեսաց Քոց: (Եթէ կենդանի է) Փրկեա՛ զնա յամենայն որոգայթից հոգոյ եւ մարմնոյ:

Յիշեա՛, Տէր, եւ զայնուհիկ, որք յանձնեցին մեզ յիշատակել յաղօթս, զկենդանիս եւ զհանգուցեալս, եւ կառավարեա՛ զկամս հայցմանց նոցա եւ զմերս ընդ ուղղորդն եւ որ լին է փրկութեամբ: Եւ վարձատրեա՛ բոլորեցունց զանանց եւ զերանելի բարութիւնսդ: Եւ զտեալ զխորհուրդս մեր տաճարացո յընդունակութիւն մարմնոյ եւ արեան Միածնի Քո Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի: Ընդ որում Քեզ Հօր Ամենակալի, հանդերձ կենդանարար եւ ազատիչ Սուրբ Հոգւովդ, վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաիտեանս յաիտենից. ամէն:

Քահանայն դարձցի խաչակնքեցէ եւ ասացէ:

Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:

Քհ –(ի ձայն) Եւ եղիցի ողորմութիւն մեծիս Աստուծոյ եւ Փրկչիս մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, + ընդ ձեզ, ընդ ամենեսեան:

Դպ –Ամէն: Եւ ընդ հոգոյդ քում:

Է. ԱՂՕԹՔ ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ

Քարոզ նախ քան զՏէրունականն

Սրկ –Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեցուք:

Դպ –Տէր, ողորմեա՛:

Սրկ –Ամենայն սրբովք, զորս յիշատակեցաք, եւս առաւելապէս զՏէր աղաչեցուք:

Դպ –Տէր, ողորմեա՛:

Սրկ –Վասն մատուցեալ սուրբ եւ աստուածային անմահ պատարագիս, որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս, զՏէր աղաչեցուք:

Դպ –Տէր, ողորմեա՛:

Սրկ –Որպէս զի Տէր Աստուած մեր, որ ընկալաւ զսա ի սուրբ յերկնային եւ յիմանալի Իր մատուցարանն, զփոխանակն առաքեցէ առ մեզ զշնորհս եւ զպարգևս Հոգւոյն Սրբոյ, զՏէր աղաչեցուք:

Դպ –Տէր, ողորմեա՛:

Սրկ –Ընկալ՛, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛, եւ պահեա՛ զմեզ, Տէր, Քոյին շնորհիւդ:

Դպ –Կեցո՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ –Զամենասրբուհի զԱստուածածինն, զմիշտ կոյսն Մարիամ, հանդերձ ամենայն սրբովք յիշելով, զՏէր աղաչեցուք:

Դպ –Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ –Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեցուք:

Դպ –Տէ՛ր, ողորմեա՛:

Սրկ –Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Դպ –Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Սրկ –Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան Քում. ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Դպ –Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

Աղօթք ի Հայրական անուն

Քհ –(ի ծածուկ, բազկատարած) Աստուած ճշմարտութեան եւ Հայր ողորմութեան, գոհանամք զՔէն: Որ ի վեր քան զերանելի նահապետացն, զմեր պարտաւորելոցս առաւել մեծարեցեր զբնութիւն: Վասն զի նոցա Աստուած կոչեցար, իսկ մեզ Հայր հաճեցար անուանիլ զթալով:

Եւ այժմ, Տէ՛ր, աղաչեմք զՔեզ, զայսպիսի առ ի Քէն գնորոզ եւ զպատուական անուանադրութեանս շնորհ օր ըստ օրէ պայծառացուցեալ ծաղկեցո՛ ի մէջ եկեղեցոյ Քում սրբոյ:

Սրկ -Օրհնեա, Տէր:

Քհ -(ի ձայն) Եւ տո՛ւր մեզ համարձակաձայն բարբառով բանալ զբերանս մեր՝ կարդալ զՔեզ, երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել.

Տէրունական

Դպ -(բազկատարած) ՀԱՅՐ մեր, որ յերկինս եւ, սուրբ եղիցի անուն Քո. եկեացէ արքայութիւն Քո. եղիցին կամք Քո, որպէս յերկինս եւ յերկրի. զհաց մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ այսօր. եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց. եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ ի չարէ:

Աղօթք Միջարկելոյ

Մինչ նոքա երգեն, քահանան աղօթեացէ ի ծածուկ:

Քհ -(ի ծածուկ) Տէր տերանց, Աստուած աստուծոց, Թագաւոր յաւիտենական, Արարիչ ամենայն արարածոց, Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: Մի՛ տար զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ ի չարէ եւ ապրեցո՛ ի փորձութենէ:

Սրկ -Օրհնեա՛, տէր:

Քհ -(ի ձայն) Զի Քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն:

զ. ԽՈՆԱՐՀՈՒՄՆ

Քհ -- Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ -Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ -Աստուծոյ երկիրպագեցուր:

Դպ -Առաջի Քո, Տէր:

Աղօթք Խոնարհման

Ամենայն ժողովուրդն իջցէ ի ծունկս եւ քահանայն խոնարհեցուցեալ զգլուխն յաջ կողմն սկիռոյն, աղօթեացէ:

Քհ -(ի ծածուկ) Որ աղբիւրդ եւ կենաց եւ բղխումն ողորմութեան, Հոգիդ Սուրբ, ողորմեա՛ ժողովրդեանս, որք խոնարհեալ երկիրպագանեն առաջի Աստուածութեան Քո: Պահեա՛ զսոսա ամբողջս, տպաւորեա՛ յոգւոջ սոցա զձեւ մարմնոյ ցուցակի՝ առ ի ժառանգութիւն եւ ի վիճակ հանդերձելոցդ բարեաց:

Սրկ -Օրհնեա՛, տէր:

Քահանայն երկրպագելով յաջակողմն սկիռոյն ասասցէ, Քրիստոսի, եւ երկրպագելով ի ձախակողմն ասասցէ, Յիսուսի, եւ երկրպագեալ ի գլուխ սկիռոյն ասասցէ, Տերամբ մերով եւ այլն:

Քհ -(ի ձայն) Քրիստոսի Յիսուսի Տերամբ մերով, ընդ որում Քեզ Հոգւոյդ Սրբոյ եւ Հօր Ամենակալի վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

է. ԲԱՐՁՐԱՅՈՒՄՆ

Սրկ -Պոսիխումէ:

Քահանայն բացցե զծածկոց սկիռոյն, եւ ոչ եւս սքօղեացէ այսուհետեւ. եւ մատամբք երկուց ձեռացն բարցրացուցեալ ի վեր զսուրբ մարմինն ի տես ժողովրդեան, ասասցէ բարձր ձայնի:

Քհ -Ի Սրբութիւն Սրբոց:

Դպ -Միայն Սուրբ, միայն Տէր, Յիսուս Քրիստոս, ի փառս Աստուծոյ Հօր. ամէն:

ը. ՓԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Օրհնութիւն Սուրբ Երրորդութեանն

Մինչ դպիրք եղանակեն «Յիսուս Քրիստոս» եւլն, քահանայն բարձրացուցէ ի վեր գսկիին ի տես ժողովրդեան:

Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:

Քհ –Օրհնեալ Հայր Սուրբ, Աստուած ճշմարիտ:

Դպ –Ամէն:

Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:

Քհ –Օրհնեալ Որդիդ Սուրբ, Աստուած ճշմարիտ:

Դպ –Ամէն:

Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:

Քհ –Օրհնեալ Հոգիդ Սուրբ, Աստուած ճշմարիտ:

Դպ –Ամէն:

Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:

Քհ –Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Դպ –Ամէն: Հայր Սուրբ, Որդիդ Սուրբ, Հոգիդ Սուրբ: Օրհնութիւն Հօր եւ Որդոյ եւ Սրբոյ Հոգոյն, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Երգ Փառաբանութեան

Եւ մինչ նոքա երգեն, քահանայն խոնարհեցի եւ աղօթեցէ:

Քհ –(ի ծածուկ) Նայեա՛ց Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս յերկնից ի սրբութենէ Քումմէ, եւ յաթոռոյ փառաց թագավորութեան Քո, ե՛կ՝ ի սրբել եւ ի կեցուցանել զմեզ, որ ընդ Հօր նստիս եւ աստ պատարագիս: Արժանի արա՛ տալ մեզ յանարատ մարմնոյ Քումմէ եւ ի պատուական յարենէ եւ ի ձեռն մեր ամենայն ժողովրդեանս:

3. ԼՐՈՒՄՆ

ա. ԹԱԹԱՆՈՒՄՆ

Աղօթք Թաթախման

Ապա քահանայն երկիր պագեալ համբուրեցէ զսեղանն, եւ զմաղզմայն ի բաց առեալ ի սկիռոյն դիցէ ի վերայ սեղանոյն, եւ առեալ զսուրբ մարմինն թացցէ ամբողջ յանապական արիւնն եւ ասացէ ի ծածուկ:

Քհ –(ի ծածուկ) Տէր Աստուած մեր, որ կոչեցեր զմեզ յանուն Միածնի Որդոյ Քոյ Քրիստոնէայս, եւ շնորհեցեր մեզ մկրտութիւն հոգեւոր ավագանան ի թողութիւն մեղաց եւ արժանի արարեր զմեզ հաղորդիլ սուրբ մարմնոյ եւ արեան Միածնի Քո: Եւ այժմ աղաչեմք զՔեզ, Տէր, արա զմեզ արժանի ընդունել զսուրբ խորհուրդս զայս մեզ ի մեղաց թողութիւն, եւ գոհութեամբ փառաւորել զՔեզ ընդ Որդոյ եւ Սուրբ Հոգոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:

Յորդոր Հաղորդութեան

Քահանայն առեալ զսկիին հանդերձ սուրբ մարմնովն ի ձեռս իւր, ասացէ բարձր ձայնի:

Քհ –(ի ձայն) Ի սուրբ, ի սուրբ, պատուական մարմնոյ եւ յարենէ Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, (դարձցի առ ժողովուրդն եւ փոքր ինչ յառաջ գնացեալ բարձրացուցէ զսկիին) ճաշակեցուք սրբութեամբ, որ իջեալ ի յերկնից բաշխի ի միջի մերում: Սա՛ է Կեանք, Յոյս, Յարութիւն, Քաւութիւն, եւ Թողութիւն մեղաց:

Սաղմոս ասացէ՛ք Տեառն Աստուծոյ մերոյ: Սաղմոս ասացէ՛ք երկնաւոր Թագաւորիս մերում անմահի, որ նստի ի կառս քերովբեականս:

Քահանայն վերադարձցի ի սեղանն, եւ բազմեցուցանէ զԸնծայսն ի սեղանուջ եւ ձգեցի փոքր վարագոյրն: Սարկաւագունք համայն ի ձախակողմն սեղանոյն ժողովեալ սկսանիցին երգել «զՏէր ողորմեա», եւ դպիրքն ի դասեն փոփոխակի:

Դպ –Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

Սրկ -Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛ :
Դպ -Ամենասուրբ Երրորդութիւն, Տո՛ւր աշխարհիս խաղաղութիւն :
Սրկ -Եւ հիվանդաց բժշկութիւն, Ննջեցելոց արքայութիւն :
Դպ -Արի՛, Աստուած, հարցն մերոց, Որ ապաւեն ես նեղելոց :
Սրկ -Հաս օգնութիւն ծառայից Քոց, Լեր օգնական ազգիս հայոց :
Դպ -Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Յիսուս Փրկիչ, մեզ ողորմեա՛ :
Սրկ -Միջնորդութեամբ Սուրբ եւ Անմահ, եւ Կենարար Պատարագիս :
Դպ -Ընկա՛լ, Տէր, եւ ողորմեա՛ :

բ. ԲԵԿՈՒՄՆ

Քարոզ Սաղմոսելոյ

Նախասարկաւագն ձայնէ առ դպիրսն բարձր ի թիւ :

Սրկ -Սաղմոս ասացէ՛ք Տեառն Աստուծոյ մերոյ, դպի՛րք, ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս, զի Սմա վայելեն սաղմոսք եւ օրհնութիւնք, ալէլուք եւ երգք հոգեւորք :

Պաշտօնեայք, հանդերձ երգովք սաղմոս ասացէ՛ք, եւ զՏէր յերկինս օրհնեցէ՛ք :

Երգ Օրհնութեան

Դպ -Օրհնեալ է Աստուած. Քրիստոս պատարագեալ բաշխի ի միջի մերում, ալէլուիա :

Զմարմին Իւր տայ մեզ կերակուր, եւ սուրբ զարին Իւր ցօղէ ի մեզ, ալէլուիա :

Մատիք առ Տէր, եւ առէք զլոյս, ալէլուիա :

Ճաշակեցէք եւ տեսէք, զի քաղցր է Տէր, ալէլուիա :

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս, ալէլուիա :

Օրհնեցէք զՆա ի բարձունս, ալէլուիա :

Օրհնեցէք զՆա ամենայն հրեշտակք Նորա, ալէլուիա :

Օրհնեցէք զՆա ամենայն զօրութիւնք Նորա, ալէլուիա :

Աղօթք Բեկման

Մինչ նոքա երգեն, քահանայն առցէ զսուրբ մարմինն ի ձեռս եւ ասացէ արտասուօք :

Քհ -(ի ծածուկ) Զո՛ր օրհնութիւն, կամ զո՛ր գոհութիւն ի վերայ հացիս եւ բաժակիս ասասցուք : Այլ Յիսուս զՔեզ միայն օրհնենք հանդերձ Հարբոյ եւ Ամենասուրբ Հոգովոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամեն :

Քահանայն յառեալ զաչս իւր ի սուրբ խորհուրդն ասացէ :

Խոստովանիմ եւ հաւատամ, զի Դու եւ Քրիստոս Որդի Աստուծոյ, որ բարձեր զմեզս աշխարհի :

Եւ բեկեալ զսուրբ մարմինն ի չորս մասունս, արկցէ ի բաժակն ասելով :

Լրումն Հոգւոյն Սրբոյ :

4. ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

ա. ՆԱԽՀԱՂՈՐԴԱԿԱՆՔ

Աղօթք նախ քան զհաղորդութիւնը

Եւ ապա զվի մասն միայն առեալ ի ձեռս. աղօթեցէ ի ծածուկ արտասուօք եւ գոհութեամբ առ Հայր եւ Որդի :

Քհ -(ի ծածուկ) Հայր Սուրբ, որ անուանեցեր զմեզ անուանակցութեամբ Միածնի Քոյ, եւ լուսաւորեցեր մկրտութեամբ հոգեւոր աւագանին, արժանի արա՛ ընդունել զսուրբ խորհուրդս զայս՝ մեզ ի մեղաց թողութիւն :

Տպաւորեա՛ ի մեզ զշնորհս Հոգւոյդ Սրբոյ որպէս ի սուրբ առաքեալսն, որք ճաշակեցին եւ եղեն մաքրիչք ամենայն աշխարհի :

Եւ արդ, Տէր Հայր բարերար, զհաղորդութիւնս զայս մասնաւորեա՛ ճաշակման

երեկոյին աշակերտացն, բառնալով զխաւար մեղաց իմոց : Մի՛ հայիր

յանարժանութիւնս իմ, եւ մի՛ արգելուր զշնորհս Հոգւոյդ Սրբոյ : Այլ ըստ անբաւ

մարդասիրության Քում, պարգևեա՛լ զսա քաւիչ մեղաց, լուծիչ յանցանաց: Որպէս խոստացաւ եւ ասաց Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս, թէ՛ ամենայն, որ ուտէ զմարմին Իմ եւ ըմպէ զարիւն Իմ, կեցցէ յաւիտեան: Արդ արա՛ զսա մեզ ի քաւութիւն, զի որք կերիցեն եւ արբցեն ի սմանէ, հանցեն զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

+ Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Գոհանամք զՔէն Քրիստոս Թագաւոր, որ արժանի արարեր զանարժանս հաղորդիլ սուրբ մարմնոյ եւ արեան Քո: Եւ այժմ աղաչեմ զՔեզ, Տէր, մի՛ լիցի սա ինձ ի դատապարտութիւն, այլ ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց, յառողջութիւն հոգւոյ եւ մարմնոյ, եւ ի կատարումն ամենայն գործոց առաքինութեան, որպէս զի սրբեսցէ սա զշունչս իմ եւ զհոգի, եւ զմարմին իմ, եւ արասցէ զիս տաճար եւ բնակարան Ամենասուրբ Երրորդութեանդ, զի ընդ սուրբս Քո արժանի եղէց փառաւորել զՔեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԱՂՕԹՔ Ս. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՈՍԿԵՔԵՐԱՆԻՆ

Գոհանամ եւ մեծացուցանեմ եւ փառաւորեմ զՔեզ, Տէր Աստուած իմ, զի զիս զանարժանս արժանացուցեր յաւուր յայսմիկ հաղորդակից լինել աստուածային եւ սոսկալի խորհրդոյ Քոյ, անարատ մարմնոյդ եւ պատուական արեանդ:

Վասն այսորիկ զոսա ի բարեխօսութիւն ունելով, աղաչեմ յամենայն աւուրս եւ ի ժամանակս կենաց իմոց ընդ սրբութեան Քոյ պահեա՛ զիս: Որպէս զի յիշելով զբարեգործութիւնս Քո եւ կենդանի եղէց ընդ Քեզ, որ վասն մեր չարչարեցար եւ մեռար եւ յարեար:

Մի՛ մերձեսցի, Տէր իմ եւ Աստուած, խորտակիչն, կնքելով անձին իմոյ պատուական արեամբդ Քով:

Ամենակարող, մաքրեա՛ զիս սոքօք յամենայն մեռելոտի գործոց իմոց, որ միայնդ եւ անմեղ: Ամրացո՛ զկեանս իմ, Տէր, յամենայն փորձութենէ, եւ զպատերազմողն իմ դարձո՛ յինէն յետս, պատկառեալ եւ ամաչեցեալ՝ որչափ յառնէ ի վերայ իմ:

Ամրացո՛ զգնացս մտաց եւ լեզուի իմոյ, եւ զամենայն ճանապարհս մարմնոյ իմոյ:

Լէ՛ր հանապազորդ ընդ իս, ըստ անսուտ խոստման Քո, թէ՛ որ ուտէ զմարմին Իմ, եւ ըմպէ զարիւն Իմ, նա յԻս բնակեսցէ եւ Ես՝ ի նմա: Դու ասացեր, մարդասէ՛ր, կացո՛ զբանս աստուածային անլուծանելի հրամանաց Քոց, քանզի Դու եւ Աստուած ողորմութեան, եւ զթութեան եւ մարդասիրութեան եւ պարգևիչ ամենայն բարեաց, եւ Քեզ վայելէ փառք հանդերձ Հարբդ եւ ամենասուրբ Հոգւովդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

բ. ՃԱՇԱԿՈՒՄՆ

Աղօթք ճաշակման

Եւ ապա տեսնազրելով զինքն, ինդրեսցէ յԱստուծոյ զպէս պէս հայցուածս վասն իւր եւ ժողովրդեան, եւ թողութիւն ինդրեսցէ իւրոց յանցաւորացն թշնամեաց եւ ատելեաց, եւ անդէն ասացէ:

Քհ – (ի ծածուկ) Հաւատով հաւատամ յամենասուրբ Երրորդութիւնդ ի Հայր եւ յՈրդի եւ ի Հոգիդ Սուրբ:

Եւ ապա ահիւ եւ դողութեամբ ճաշակեսցէ զմասն որ ի ձեռին իւրում է՝ ասելով:

Հաւատով ճաշակեմ զսուրբ եւ զկենդանարար եւ զփրկագործ մարմինս Քո, Քրիստոս Աստուած իմ Յիսուս՝ ի թողութիւն մեղաց իմոց:

Եւ արբցէ ի բաժակէն ասելով:

Հաւատով ըմպեմ զսրբարար եւ զմաքրիչ արիւնս Քո, Քրիստոս Աստուած իմ Յիսուս՝ ի թողութիւն մեղաց իմոց:

Եւ յետ ճաշակելոյ ի մարմնոյ եւ յարենէ Տեսնն, ասացէ:

Մարմին Քո անապական լիցի ինձ ի կեանս, եւ սուրբ արին Քո՝ ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:

Քարոզ առ ճաշակողս

Եթէ իցեն արժանաւորք հաղորդութեան յեկեղեցականաց՝ հաղորդեսցին ի սեղանն ի ներքին կողմն վարագորին. եւ ապա բացցի վարագոյրն, եւ նախասարկաւագն գոչեսցէ առ ժողովուրդն բարձր ձայնի:

Սրկ – Երկիւղի եւ հաւատով յառաջ մատիք եւ սրբութեամբ հաղորդեսցարուք:

Քահանայն ունելով զսուրբ խորհուրդն ի ձեռին դարձցի առ ժողովուրդն եւ յառաջ գնացէ փոքր ինչ. եւ եթէ իցեն արժանաւորք, քահանայն ի ծունկս իջեալ ի բեմին հաղորդեսցէ զնոսա. եւ սարկաւագն կայցէ զկիին դաստառակաւ ի ձախմէ քահանային:

Քի – Ասացէք մեղայ Աստուծոյ, [հաւատամք ի Հայր Սուրբ Աստուած ճշմարիտ, հաւատամք յՈրդին Սուրբ Աստուած ճշմարիտ, հաւատամք եւ ի Հոգին Սուրբ Աստուած ճշմարիտ: Խոստովանիք եւ հաւատամք]:

Զի սա է պատուական Մարմին եւ Արին Տեանն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, որ լինի մեզ ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:

Շարական Հաղորդութեան

Որ կազմեսցէր սեղան խորհրդոյ եւ արբուցեր յանմահական բաժակէն սրբոց Քոց առաքելոց այսօր ի սուրբ վերնատունն. Աղաչեմք, փրկիչ, ողորմեա՛:

Մաքրեա՛ զմիտս եւ զխորհուրդս, զի եւ մեք հաղորդեսցուք սրբութեամբ ընդ սրբոց Քոց առաքելոց այսօր ի սուրբ վերնատունն. Աղաչեմք, փրկիչ, ողորմեա՛:

Յաւարտ սուրբ հաղորդութեան, յորժամ կանգնի քահանան, դպիրքն եղանակեսցեն քաղցր ձայնի:

Դպ – Աստուած մեր եւ Տէր մեր երեւեցաւ մեզ, օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեանն:

Աղօթք զկնի Հաղորդութեան

Քահանայն ունելով զկիին ի ձեռին օրհնեսցէ զժողովուրդն ասելով:

Քի – Կեցո՛, Տէր, զժողովուրդս Քո եւ օրհնեա՛ զժառանգութիւնս Քո, հովուեա՛ եւ բարձրացո՛ զնոսա յայսմիտէ մինչեւ յաւիտեան:

գ. ԳՈՀԱԲԱՆՈՒԹԻԻՆ

Երգ Փառատրութեան

Դպ – Լցաք ի բարութեանց Քոց, Տէր, ճաշակելով զմարմին Քո եւ զարին. փա՛ռք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ: Որ հանապազ կերակրես զմեզ. առաքեա՛ ի մեզ զհոգեւոր Քո զօրհնութիւն, փա՛ռք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ:

Քարոզ Գոհաբանութեան

Սրկ – Ամէն: Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ – Տէր, ողորմեա՛:

Սրկ – Եւ եւս հաւատով ընկալեալք յաստուածային, սուրբ, երկնային, անմահ, անարատ եւ յանապական խորհրդոյս, զՏեաննէ գոհացարուք:

Դպ – Գոհանամք զՔէն, Տէր, որ կերակրեսցէր զմեզ յանմահական սեղանոյ Քոյ:

Բաշխելով զմարմինդ եւ զարինդ ի փրկութիւն աշխարհի, եւ Կեանք անձանց մերոց:

Աղօթք Գոհաբանութեան

Քահանայն դարձցի ի սեղանն, ձգեսցի վարագոյրն եւ ճաշակեալ զմնացեալս ի մարմնոյ եւ յարենէն, մաքրեսցէ զկիին ջինջ, ասելով զաղօթս:

Քի – (ի ծածուկ) Գոհանամք զՔէն, Հայր ամենակալ, որ պատրաստեսցէր մեզ նաւահանգիստ սուրբ զեկեղեցի, տաճար սրբութեան, ուր փառաբանի Սուրբ Երրորդութիւնդ. Ալէլուիա:

Գոհանամք զՔէն, Քրիստոս Թագաւոր, որ պարգեւեցեր մեզ կենդանութիւն կենարար մարմնով եւ արեամբ Քով սրբով: Շնորհեա՛ զքաւութիւն եւ զմեծ ողորմութիւն.

Ալէլուիա:

Գոհանամք զՔէն, Հոգիդ ճշմարիտ, որ նորոգեցեր սուրբ զեկեղեցի: Անարատ պահեա՛ հաւատով Երրորդութեանդ յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան. Ալէլուիա:

Գոհանամք զՔէն, Քրիստոս Աստուած մեր, որ զայսպիսի ճաշակումն բարութեան շնորհեցեր մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան: Սովիմք պահեա՛ զմեզ սուրբս եւ անարատս, բնակեալ զմեօք Քո աստուածային խնամօքդ:

Հովուեա՛ զմեզ յանդաստանի կամաց Քոց սրբոց եւ բարեսիրաց: Որով ամրացեալք յամենայն բանսարկուին ընդդիմութեանց, Քում եւեթ արժանի եղիցուք լսել ձայնի, եւ Քեզ միայնոյ քաջայաղթ եւ ճշմարիտ հովուիդ հետեւիլ: Եւ առ ի Քէն ընդունել զպատրաստեալ տեղի յարքայութեանդ երկնից:

Աստուած մեր եւ Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ ես օրհնեալ ընդ Հօր եւ ընդ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

+ Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Անքնին, անհաս, երբեակ ինքնութեանդ, հաստիչ, ընդունող եւ անբաժանելի միասնական Սուրբ Երրորդութեանդ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Դ. ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐՁԱԿՈՒՄՆ

1. ԱՂՕԹՔ Ի ՄԷՋ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Եւ այսմ պահու պատարագիչն լուսեալ զձեռս իւր, դիցէ զսաղաւարտն, ազանի զհողաթափս իւր, առցէ զսուրբ Աւետարանն ի ձեռս իւր: Եթէ եպիսկոպոս իցէ, զգեցի – զպատուական եմփոքոնն, դիցէ զթագն ի գլուխ իւր եւ սարկաւագունք կախիցեն զարտախուակս, առցէ զխաչն եւ զգաւագանն ի ձեռս իւր, բացցի վարագոյրն, եւ սարկաւագն քարոզեսցէ:

Սրկ –Օրհնեա՛, տէր:

Աղօթք սրբոյն Ոսկեբերանի

Պատարագիչն երկրպագեալ համբուրեսցէ զսուրբ սեղանն, եւ ընդ հարաւային աստիճանս իջանելով ի մէջ եկեղեցւոյն, ասասցէ զաղօթս ի ձայն:

Քհ –(ի ձայն) Որ օրհնես զայնոսիկ, որք օրհնեն զՔեզ, Տէր, եւ սուրբ առնես զյուսացեալս ի Քեզ:

Դպ –Օրհնեա՛լ է Աստուած:

Քհ –Կեցո՛ զժողովուրդս Քո եւ օրհնեա՛ զժառանգութիւնս Քո, զլրումն Եկեղեցւոյ Քո պահեա՛:

Դպ –Ամէն:

Քհ –Սրբեա՛ զսաս, որք ողջունեցին սիրով զվայելչութիւն տան Քոյ, Դու զմեզ փառաւորեա՛ աստուածային զօրութեամբ Քով, եւ մի՛ թողուր զյուսացեալս ի Քեզ:

Դպ –Ամէն:

Քհ –Զխաղաղութիւն պարգեւեա՛ ամենայն աշխարհի, եկեղեցեաց, քահանայից, թագաւորաց քրիստոնէից եւ զինուորեալ մանկանց նոցա եւ ամենայն ժողովրդեանս:

Դպ –Ամէն:

Քհ –Զի ամենայն տուրք բարիք եւ ամենայն պարգեւք կատարեալք ի վերուստ են իջեալ առ ի Քէն, որ եւ Հայր լուսոյ եւ Քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Դպ –Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան: (Երիցս կրկնեա):

Աղօթք Կատարման

Քհ -Կատարումն օրինաց եւ մարգարէից Դու եւ Քրիստոս Աստուած Փրկիչ մեր, որ լցեր զամենայն Հայրակամ տնօրէնութիւնս Քո, լից եւ զմեզ Հոգւովդ Քով Սրբով:

2. ՎԵՐՋԻՆ ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Սրկ -Օրթի:

Քահանայն դառնալով առ ժողովորդն ասացէ:

Քհ -- Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ -Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ -Երկիրդածութեամբ լուարուք:

Քհ -Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ Յովհաննու:

Դպ -Փառք Քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Սրկ -Պոստիսումէ:

Դպ -Ասէ Աստուած:

Արձակման Աւետարան (Յովհ. Ա 1-14):

Ի Հօրէ լուսոյ:

Քհ -Ի սկզբանէ էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն: Նա էր ի սկզբանէ առ Աստուած: Ամենայն ինչ Նովաւ եղեւ, եւ առանց Նորա եղեւ եւ ոչ ինչ, որ ինչ եղեւն:

Նովաւ կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան: Եւ լոյսն ի խաւարի անդ լուսաւորէ, եւ խաւար նմա ոչ եղեւ հասու:

Եղեւ այր մի առաքեալ յԱստուծոյ, անուն նմա Յովհաննէս: Սա եկն ի վկայութիւն, զի վկայեցէ վասն Լուսոյն, զի ամենեքին հաւատասցեն նովաւ: Ոչ էր նա Լոյսն, այլ զի վկայեցէ վասն Լուսոյն:

Էր Լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւոր առնէ զամենայն մարդ, որ գալոց է յաշխարհ:

Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ Նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զՆա ոչ ծանեաւ:

Յիրսն եկն, եւ իւրքն զՆա ոչ ընկալան: Իսկ որք ընկալան զՆա՝ ետ նոցա իշխանութիւն որդիս Աստուծոյ լինել, որոց հաւատասցեն յանուն Նորա: Ոյք ոչ յարենէ եւ ոչ ի կամաց մարմնոյ եւ ոչ ի կամաց առն, այլ յԱստուծոյ ծնան:

Եւ Բանն մարմին եղեւ եւ բնակեաց ի մեզ, եւ տեսաք զփառս Նորա, զփառս իբրեւ զՄիածնի առ ի Հօրէ, լի շնորհօք եւ ճշմարտութեամբ:

Դպ -Փառք Քեզ, Տէր Աստուած մեր:

3. ՕՐՀՆՈՒԹԻԻՆ ԵՒ ԱՐՁԱԿՈՒՄՆ

Քարոզ Խաչի

Սրկ -Սուրբ խաչիս աղաչեցոյք զՏէր, զի սովաւ փրկեցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան Իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա:

Աղօթք Խաչի

Քհ -Պահպանեա զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչի Քոյ ի խաղաղութեան. փրկեա յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամոյն: Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զՔեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սրկ -Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն Նորա ի բերան իմ:

Եւ քահանայն խաչակնքեցէ սուրբ աւետարանսն ի վերայ ժողովրդեան ասելով:

Քհ -- Օրհնա լք եղերո՛ւք ի շնորհաց Սուրբ Հոգւոյն. երթայք խաղաղութեամբ եւ Տէր Յիսուս Քրիստոս եղիցի ընդ ձեզ, ընդ ամենեսեան. ամէն:

Եւ որք փափաաքին համբուրել զսուրբ Աւետարանն, մերձենան -- հաւատով համբուրեն, ասելով «Մեղայ աստուծոյ» որում պատարագիչն պատասխանէ «Աստուած

թողութիւն շնորհեցէ՛ք – կամ համբուրողն ասէ պատարագիչին «Յիշեցէ՛ Տէր
զամենայն պատարագս քո – ուխտս քո ընդունելի արասցէ՛» որում պատարագիչն
պատասխանէ «Տացէ՛ քեզ Տէր ըստ սրտի քում – զամենայն խորհուրդս քո նա
կատարեցէ՛» (Սաղմ. ԺԹ 3-4):

Մաղմոս Արձակման

Եւ դպիրքն մինչ ասեն Ի Տէր պարծեսցի, (Սաղմոս ԼԳ) բաշխեսցի Մասն ամենայն
ժողովրդեան:

Դպ – Ի Տէր պարծեսցի անձն իմ. լուիցեն հեզք եւ ուրախ եղիցին:

Մեծ արարէք զՏէր ինեւ. եւ բարձր արասցուք զանուն Նորա ի միասին:

Խնդրեցի ի Տեառնէ՛ եւ լուա ինձ. յամենայն նեղութենէ՛ իմմէ՛ փրկեաց զիս:

Մատիք առ Տէր եւ առեք զլոյս. եւ երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն:

Այս աղբատ կարդաց առ Տէր, եւ Տէր լուա սմա. յամենայն նեղութենէ՛ սորա փրկեաց
զսա:

Բանակ հրեշտակաց Տեառն շուրջ է զերկիւղածովք իւովք. եւ պահէ զնոսա:

Ճաշակեցէք եւ տեսէք, զի քաղցր է Տէր. երանեալ է այր որ յուսայ ի Նա:

Երկերո՛ւք ի Տեառնէ՛ ամենայն սուրբք Նորա. զի ոչ ինչ է պակասութիւն երկիւղածաց
Նորա:

Մեծամեծք աղբատացան եւ քաղցեան. բայց ոյք խնդրեն զՏէր, մի՛ պակասեսցէ ի
նոցանէ՛ ամենայն բարութիւն:

Եկա՛յք, որդեակք իմ, եւ լուարուք ինձ. եւ զերկիւղ Տեառն ուսուցից ձեզ:

Ո՛վ է մարդ որ կամի զկեանս. սիրէ՛ զաւուրս իւր տեսանել ի բարութեան:

Լռեցո՛՛ զլեզու քո ի չարութենէ՛. եւ շրթոնք քո մի՛ խօսեսցի զնենգութիւն:

Խոտորեա՛ ի չարէ՛ եւ արա՛ զբարի, խնդրեա՛ զխաղաղութիւն եւ երթ՛ զհետ նորա:

Աչք Տեառն ի վերայ արդարոց. եւ ականջք Նորա ի վերայ աղօթից նոցա:

Երեսք Տեառն ի վերայ չարագործաց. սատակել յերկրէ՛ զյիշատակս նոցա:

Կարդացին արդարք առ Տէր, եւ Տէր լուա նոցա. յամենայն նեղութենէ՛ նոցա փրկեաց
զնոսա:

Մերձ է Տէր առ այնոսիկ, որ մաշեալ են սրտիւք. եւ զխոնարիս հոգով կեցուցանէ:

Բագում նեղութիւնք են արդարոց, յամենայնէ՛ փրկէ զնոսա Տէր. եւ պահէ զամենայն
ոսկերս նոցա եւ մի ի նոցանէ՛ մի՛ փշրեսցի:

Մահ մեղաւորին չար է. բայց որ ատեայ զարդարն զղջացի:

Փրկէ՛ Տէր զանձինս ծառայից Իւրոց. մի՛ զղջացին ամենեքեան, ոյք յուսացեալ են ի
Նա:

Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ.

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

Եւ քահանայն դարձցի յարեւելս եւ երկիրպագցէ՛ առաջի բեմին երիցս եւ ասացէ:

Քհ – Տէր Աստուած Յիսուս Քրիստոս, ողորմեա՛ ինձ:

Եւ մտեալ յաւանդատունն մերկասցի ի զգեստուցն: